

ห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งให้บริการแก่คณาจารย์ ข้าราชการ และนิสิตในหน่วยงานของมหาวิทยาลัย อันประกอบด้วยสำนักเลขาธิการ บัณฑิตวิทยาลัย คณะครุศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คณะแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ สถาบันประชากรศาสตร์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม สถาบันวิจัยสังคม¹ สถาบันภาษา² สถาบันวิทยบริการ³ และสถาบันบริการคอมพิวเตอร์⁴ (ผังการจัดสายงานของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผังการจัดสายงานของคณะ ภาควิชาคณาจารย์) นั้น อาจจำแนกได้เป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกได้แก่ หอสมุดกลาง ห้องสมุดสถาบัน และห้องสมุดคณะ ส่วนกลุ่มที่ 2 ได้แก่ ห้องสมุดแผนกวิชาต่าง ๆ

-
- 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ประวัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2510-2519 (กรุงเทพมหานคร : หน่วยผลิตเอกสารจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520), หน้า 2.
 - 2 "ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 11," ราชกิจจานุเบกษา, 94(8 พฤศจิกายน 2520) : 33-34.
 - 3 "พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2521," ราชกิจจานุเบกษา, 95(30 พฤษภาคม 2521) : 258-260.
 - 4 "พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2521," ราชกิจจานุเบกษา, 95(11 ธันวาคม 2521) : 17-19.

สำหรับกลุ่มที่ 1 ซึ่งประกอบด้วยหอสมุดกลาง หอสมุดสถาบัน และห้องสมุดคณะต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยนั้น เฉพาะที่มีสภาพเป็นห้องสมุด และมีบุคลากรทำงานประจำมีจำนวนทั้งสิ้น 16 แห่ง คือ หอสมุดกลาง หอสมุดสถาบันประชากรศาสตร์ หอสมุดคณะครุศาสตร์ หอสมุดคณะทันตแพทย-ศาสตร์ หอสมุดคณะนิติศาสตร์ หอสมุดคณะนิเทศศาสตร์ หอสมุดคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี หอสมุดคณะแพทยศาสตร์ หอสมุดคณะเภสัชศาสตร์ หอสมุดคณะรัฐศาสตร์ หอสมุดคณะวิทยาศาสตร์ หอสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์ หอสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ หอสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ หอสมุดคณะสัตวแพทยศาสตร์และห้องสมุดคณะอักษรศาสตร์

ผู้วิจัยได้รวบรวมรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับห้องสมุดดังกล่าวโดยการส่งแบบสอบถาม และสัมภาษณ์บรรณารักษ์ห้องสมุด ระหว่างวันที่ 16--31 พฤษภาคม 2520 และได้รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เสนอในรูปของตาราง ซึ่งหัวข้อรายละเอียดแบ่งออกเป็น 6 หัวข้อดังนี้คือ

1. สภาพทั่วไปของห้องสมุด
2. งานบริหาร
3. งานเทคนิค
4. ทรัพยากรห้องสมุด
5. บริการห้องสมุด
6. ปัญหา

ส่วนกลุ่มที่ 2 คือห้องสมุดระดับแผนกวิชานั้น แผนกวิชาส่วนใหญ่มีแต่เพียงตู้เก็บสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาเท่านั้น ผู้วิจัยจึงได้ออกแบบสอบถามอีกฉบับหนึ่ง สํารวจสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาของแผนกวิชาต่าง ๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพื่อให้ได้รายละเอียดเกี่ยวกับห้องสมุดในมหาวิทยาลัยที่สมบูรณ์ และได้เสนอข้อมูลจากการสำรวจสิ่งพิมพ์ในแผนกวิชาต่าง ๆ ไว้ในตอนท้ายของบทนี้

หอสมุดกลาง หอสมุดสถาบัน และห้องสมุดคณะ

สภาพทั่วไปของห้องสมุด ในด้านการบริหารของหอสมุดกลาง หอสมุดสถาบัน และห้อง-

สมุคคณะนั้น หอสมุดกลางขึ้นตรงต่อฝ่ายวิชาการ สำนักอธิการบดี¹ ส่วนห้องสมุดสถาบันและห้องสมุด
คณะขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการสถาบันและคณบดีตามลำดับ (โปรดดูรายละเอียดในตารางที่ 3.1)

ห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เริ่มเปิดทำการในปีต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้คือ

พ.ศ. 2453	หอสมุดกลาง
พ.ศ. 2476	ห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์
พ.ศ. 2483	ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ และห้องสมุดคณะสัตวแพทยศาสตร์
พ.ศ. 2484	ห้องสมุดคณะเกษตรศาสตร์
พ.ศ. 2486	ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์
พ.ศ. 2492	ห้องสมุดคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
พ.ศ. 2495	ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ และห้องสมุดคณะอักษรศาสตร์
พ.ศ. 2496	ห้องสมุดคณะรัฐศาสตร์
พ.ศ. 2500	ห้องสมุดคณะครุศาสตร์
พ.ศ. 2502	ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
พ.ศ. 2508	ห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์
พ.ศ. 2509	ห้องสมุดสถาบันประชากรศาสตร์
พ.ศ. 2515	ห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์
พ.ศ. 2516	ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์

ห้องสมุดต่าง ๆ ดังกล่าว ส่วนใหญ่ยังไม่มีอาคารเป็นเอกเทศ เฉพาะหอสมุดกลาง ห้อง-
สมุดคณะแพทยศาสตร์และห้องสมุดคณะรัฐศาสตร์ เพียง 3 แห่งเท่านั้น ที่มีอาคารเป็นเอกเทศ ใน

¹ ปัจจุบันหอสมุดกลางร่วมกับศูนย์เอกสารประเทศไทย และหน่วยโสตทัศนศึกษากลาง
ยกฐานะขึ้นเป็นสถาบันวิทยบริการ ขึ้นตรงต่ออธิการบดี.

ด้านการจัดอาคาร ห้องสมุดจำนวนครึ่งหนึ่ง ก็คือจำนวน 8 แห่ง ติดเครื่องปรับอากาศ ได้แก่ ห้องสมุดสถาบันประชากรศาสตร์ ห้องสมุดคณะครุศาสตร์ ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ ห้องสมุดคณะรัฐศาสตร์ ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และห้องสมุดคณะสัตวแพทยศาสตร์ และในจำนวนนี้ห้องสมุดคณะครุศาสตร์จัดอาคารต่างไปจากห้องสมุดอื่นคือ ติดตั้งเครื่องปรับอากาศเฉพาะบางส่วนของห้องสมุดเท่านั้น (โปรดดูรายละเอียดในตารางที่ 3.2)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.1 ประเภท สังกัด ของห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ห้องสมุด	ประเภทห้องสมุด				สังกัด	
	ห้องสมุด- กลาง	ห้องสมุด- คณะ	ห้องสมุด- สถาบัน	ฝ่ายวิชาการ สำนัก- อธิการบดี	คณะ	ผู้อำนวยการ
หอสมุดกลาง	X			X		
สถาบันประชากรศาสตร์			X			X
คณะครุศาสตร์		X			X	
คณะทันตแพทยศาสตร์		X			X	
คณะนิติศาสตร์		X			X	
คณะนิเทศศาสตร์		X			X	
คณะพาณิชยศาสตร์ฯ		X			X	
คณะแพทยศาสตร์		X			X	
คณะเภสัชศาสตร์		X			X	
คณะรัฐศาสตร์		X			X	
คณะวิทยาศาสตร์		X			X	
คณะวิศวกรรมศาสตร์		X			X	
คณะเศรษฐศาสตร์		X			X	
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์		X			X	
คณะสัตวแพทยศาสตร์		X			X	
คณะอักษรศาสตร์		X			X	
รวม	1	14	1	1	14	1

ตารางที่ 3.2 ลักษณะและสภาพของห้องสมุด

ห้องสมุด	ลักษณะอาคาร		เครื่องปรับอากาศ	
	เป็นเอกเทศ	ไม่เป็นเอกเทศ	มี	ไม่มี
หอสมุดกลาง	X			X
สถาบันประชากรศาสตร์		X	X	
คณะครุศาสตร์		X	X*	
คณะทันตแพทยศาสตร์		X		X
คณะนิติศาสตร์		X	X	
คณะนิเทศศาสตร์		X		X
คณะพาณิชยศาสตร์ฯ		X		X
คณะแพทยศาสตร์	X		X	
คณะเภสัชศาสตร์		X	X	
คณะรัฐศาสตร์	X		X	
คณะวิทยาศาสตร์		X		X
คณะวิศวกรรมศาสตร์		X		X
คณะเศรษฐศาสตร์		X		X
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์		X	X	
คณะสัตวแพทยศาสตร์		X	X	
คณะอักษรศาสตร์		X		X
รวม	3	13	8	8

* มีบางส่วน

งานบริหาร ห้องสมุดทั้ง 16 แห่ง มีบุคลากรรวมทั้งสิ้น 136 คน หอสมุดกลางเป็นห้องสมุดที่มีบุคลากรมากที่สุด คือ 35 คน มีจำนวนบรรณารักษ์วุฒิปริญญาโท 2 คน ปรียญตรี 6 คน เจ้าหน้าที่ผู้ตีประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 7 คน มัธยมศึกษาปีที่ 5 1 คน มัธยมศึกษาปีที่ 3 14 คน และการโรงวูลีประถมปีที่ 4 5 คน ห้องสมุดที่มีบุคลากรน้อยที่สุดคือ ห้องสมุดสถาบันประชากรศาสตร์ มีบรรณารักษ์วุฒิปริญญาโท 1 คน และปรียญตรี 1 คน ห้องสมุดส่วนใหญ่มีบรรณารักษ์วุฒิทางบรรณารักษศาสตร์แห่งละ 1 คน นอกจากห้องสมุดคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ซึ่งเป็นห้องสมุดแห่งเดียวที่บรรณารักษ์ห้องสมุดไม่มีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์ (โปรดดูรายละเอียดในตารางที่ 3.3 และ 3.4)

ในด้านการแบ่งหน่วยงานในห้องสมุดนั้น ห้องสมุดจำนวน 10 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 62.50 ไม่มีการแบ่งหน่วยงาน ส่วนห้องสมุดจำนวนที่เหลือส่วนใหญ่มีการแบ่งหน่วยงานออกเป็นงานด้านจัดหาหนังสือ จัดหมู่หนังสือ และทำบัตรรายการ วารสาร จำหน่าย และบริการตอบคำถาม (โปรดดูรายละเอียดในตารางที่ 3.5)

ในด้านงบประมาณซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินงานห้องสมุดนั้น ผลการสำรวจพบว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่ร้อยละ 93.75 ได้รับงบประมาณแผ่นดิน, ร้อยละ 81.25 ได้รับเงินจากมหาวิทยาลัย คิดตามจำนวนนิสิต คือหอสมุดกลางได้รับในอัตรา 50 บาทต่อรายหัวนิสิตในมหาวิทยาลัย และห้องสมุดคณะได้รับในอัตรา 100 บาทต่อรายหัวนิสิตในคณะ¹ ร้อยละ 56.25 ได้รับเงินบริจาคหรือเงินทุน และร้อยละ 43.75 ได้รับเงินจัดสรรจากบัณฑิตวิทยาลัย ห้องสมุดที่ได้รับงบประมาณเกือบทุกประเภทคือ ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์และคณะเศรษฐศาสตร์ ซึ่งได้รับทั้งงบประมาณแผ่นดิน เงินจากมหาวิทยาลัยคิดตามจำนวนนิสิต เงินจัดสรรจากบัณฑิตวิทยาลัย เงินบริจาคหรือเงินทุน รายได้จาก การให้บริการ และเงินค่าปรับ (โปรดดูรายละเอียดในตารางที่ 3.6)

¹ สุทธิลักษณ์ อัมพันวงศ์, "การปรับปรุงบริการห้องสมุดของมหาวิทยาลัย," ใน ห้องสมุดมหาวิทยาลัย, เอกสารบรรณารักษศาสตร์, เล่ม 14 (นครหลวงกรุงเทพธนบุรี : แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515), หน้า 37.

ตารางที่ 3.3 จำนวนบุคลากรในห้องสมุด

ห้องสมุด	รวม	บรรณารักษ์		เจ้าหน้าที่	ภารโรง
		มีวุฒิทาง บรรณารักษะ- ศาสตร์	ไม่มีวุฒิทาง บรรณารักษะ- ศาสตร์		
หอสมุดกลาง	35	8		22	5
สถาบันประชากรศาสตร์	2	2			
คณะครุศาสตร์	15	4		9	2
คณะทันตแพทยศาสตร์	4	1		2	1
คณะนิติศาสตร์	6	1		5	
คณะนิเทศศาสตร์	4	1		2	1
คณะพาณิชยศาสตร์ฯ	6		1	4	1
คณะแพทยศาสตร์	19	4		6	9
คณะเภสัชศาสตร์	4	1		3	
คณะรัฐศาสตร์	11	2		6	3
คณะวิทยาศาสตร์	3	1		1	1
คณะวิศวกรรมศาสตร์	7	1		4	2
คณะเศรษฐศาสตร์	7	1		5	1
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	5	2		2	1
คณะสัตวแพทยศาสตร์	3	1	1	1	
คณะอักษรศาสตร์	5	1		3	1
จำนวนรวม	136	31	2	75	28

ตารางที่ 3.4 บุคลากรห้องสมุดจำแนกตามวุฒิ

ห้องสมุด	ปริญญาโท สาขาบรรณ- รักษศาสตร์	ปริญญาตรี สาขาบรรณ- รักษศาสตร์	อนุปริญญา บรรณารักษ- ศาสตร์	ประกาศนียบัตร ชั้นสูง บรรณ- รักษศาสตร์
หอสมุดกลาง	2	6		
สถาบันประชากรศาสตร์	1	1		
คณะครุศาสตร์	4			
คณะทันตแพทยศาสตร์				1
คณะนิติศาสตร์		1		
คณะนิเทศศาสตร์	1			
คณะพาณิชยศาสตร์ฯ				
คณะแพทยศาสตร์	1	1	1	1
คณะเภสัชศาสตร์		1		
คณะรัฐศาสตร์	2			
คณะวิทยาศาสตร์		1		
คณะวิศวกรรมศาสตร์	1			
คณะเศรษฐศาสตร์		1		
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์		2		
คณะสัตวแพทยศาสตร์		1		
คณะอักษรศาสตร์	1			
จำนวนรวม	13	15	1	2

ตารางที่ 3.4 บุคลากรห้องสมุดจำแนกตามวุฒิ (ต่อ)

ห้องสมุด	ประกาศนียบัตร มัธยมศึกษา-		มัธยมศึกษา- ประถมศึกษา		อื่น ๆ
	วิชาชีพชั้นสูง	ปีที่ 5	ปีที่ 3	ปีที่ 4	
หอสมุดกลาง	7	1	14	5	
สถาบันประชากรศาสตร์					
คณะครุศาสตร์	3	3	3	2	
คณะทันตแพทยศาสตร์		1	1	1	
คณะนิติศาสตร์	1	1	3		
คณะนิเทศศาสตร์	2			1	
คณะพาณิชยศาสตร์ฯ		2	2	1	1*
คณะแพทยศาสตร์	4	1	4	6	
คณะเภสัชศาสตร์	2	1			
คณะรัฐศาสตร์	1	3	2	3	
คณะวิทยาศาสตร์			1	1	
คณะวิศวกรรมศาสตร์			4	2	
คณะเศรษฐศาสตร์	5			1	
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	2			1	
คณะสัตวแพทยศาสตร์	1				1**
คณะอักษรศาสตร์		1	2	1	
จำนวนรวม	28	14	36	25	2

* ปรียญาโทสาขาพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

** ปรียญาเอกสาขาสัตวแพทยศาสตร์

ตารางที่ 3.5 การแบ่งหน่วยงานในห้องสมุด

ห้องสมุด	ไม่มีการ แบ่งหน่วย งาน	มีการแบ่งหน่วยงาน								
		จัดหา หนังสือ	จัดหมู่หนังสือ และทำบัตร- รายการ	วารสาร	จ่าย-รับ	บริการ- ตอบคำถาม	โสตทัศน- วัสดุ	ซ่อม- หนังสือ	บริหาร- ธุรการและ สารบรรณ	ถ่าย- เอกสาร
หอสมุดกลาง		X	X	X	X	X				
สถาบันประชากรศาสตร์	X									
คณะครุศาสตร์		X	X	X	X	X	X	X		
คณะทันตแพทยศาสตร์	X									
คณะนิติศาสตร์	X									
คณะนิเทศศาสตร์	X									
คณะพาณิชยศาสตร์ฯ	X									
คณะแพทยศาสตร์		X	X	X	X	X			X	
คณะ เกษตรศาสตร์	X									
คณะรัฐศาสตร์		X	X	X	X	X				
คณะวิทยาศาสตร์	X									
คณะวิศวกรรมศาสตร์		X	X	X						X
คณะ เศรษฐศาสตร์	X									
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์		X			X	X	X			
คณะสัตวแพทยศาสตร์	X									
คณะอักษรศาสตร์	X									
รวม	10	6	5	6	5	5	1	1	1	1
ร้อยละ	62.50	37.50	31.25	37.50	31.25	31.25	6.25	6.25	6.25	6.25

ตารางที่ 3.6 รายได้ของห้องสมุด

ห้องสมุด	งบประมาณ แผ่นดิน	งบประมาณ- ผลประโยชน์ จุมหา	เงินจากมหา- วิทยาลัยคิดตาม จำนวนนิสิต	เงินจัดสรร จากบัณฑิต- วิทยาลัย	เงินบริจาค หรือ เงินทุน	รายได้จาก การให้บริการ	เงินค่าปรับ
หอสมุดกลาง	X	X	X				
สถาบันประชากรศาสตร์					X		
คณะครุศาสตร์	X		X	X			
คณะทันตแพทยศาสตร์	X		X				
คณะนิติศาสตร์	X		X	X	X	X	X
คณะนิเทศศาสตร์	X		X			X	X
คณะพาณิชยศาสตร์ฯ	X		X	X			
คณะแพทยศาสตร์	X				X	X	X
คณะเภสัชศาสตร์	X		X		X		
คณะรัฐศาสตร์	X		X	X	X		X
คณะวิทยาศาสตร์	X			X			
คณะวิศวกรรมศาสตร์	X		X				
คณะเศรษฐศาสตร์	X		X	X	X	X	X
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	X		X	X	X		X
คณะสัตวแพทยศาสตร์	X		X		X		
คณะอักษรศาสตร์	X		X		X		
รวม	15		13	7	9	4	6
ร้อยละ	93.75		81.25	43.75	56.25	25.0	37.50

งานเทคนิค งานเทคนิค เป็นงานที่มีความสำคัญต่อห้องสมุดอย่างยิ่ง นับตั้งแต่การเลือก และจัดหาทรัพยากรห้องสมุดซึ่งถ้าบกพร่องก็จะเป็นผลให้ทรัพยากรนั้นไม่เป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้ ส่วน การจัดหมู่หนังสือและทำบัตรรายการถ้าเกิดการผิดพลาดก็ย่อมทำให้ผู้ใช้ไม่สามารถเข้าถึงทรัพยากร ห้องสมุดได้สะดวก

จากการสำรวจพบว่า ผู้มีส่วนในการเลือกทรัพยากรห้องสมุดของห้องสมุดส่วนใหญ่จำนวน 14 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 87.50 ได้แก่บรรณารักษ์ห้องสมุด หัวหน้าแผนกวิชา อาจารย์ และนิสิต และห้องสมุดจำนวน 10 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 62.50 มีคณะกรรมการห้องสมุดร่วมในการเลือกด้วย ส่วนห้องสมุดกลางและห้องสมุดคณะครุศาสตร์มีบรรณารักษ์แผนกจัดหา ทำหน้าที่เลือกทรัพยากรห้อง-สมุด (โปรดดูรายละเอียดในตารางที่ 3.7)

ในด้านการจัดหมู่หนังสือนั้น ห้องสมุดจำนวน 10 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 62.50 จัดหมู่หนังสือด้วยระบบทศนิยมดิวอี้ และห้องสมุดจำนวนที่เหลือจัดหมู่หนังสือด้วยระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน ทั้งนี้ปรากฏว่ามีห้องสมุด 2 แห่ง เปลี่ยนระบบจัดหมู่หนังสือเฉพาะหนังสือที่เข้ามาใหม่ คือห้องสมุด คณะนิติศาสตร์ เดิมใช้ระบบรัฐสภาอเมริกัน แต่หนังสือใหม่ที่ซื้อเข้าห้องสมุดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2519 เปลี่ยนไปใช้ระบบ Foreign Law Classification in the Columbia University Law Library และห้องสมุดคณะอักษรศาสตร์ เดิมใช้ระบบทศนิยมดิวอี้ เฉพาะหนังสือที่ซื้อเข้าห้องสมุด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2516 เปลี่ยนไปใช้ระบบรัฐสภาอเมริกัน (โปรดดูรายละเอียดในตารางที่ 3.3)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.7 ผู้มีส่วนในการเลือกทรัพยากรห้องสมุด

ห้องสมุด	บรรณารักษ์	บรรณารักษ์	คณะกรรมการ	หัวหน้าแผนก	อาจารย์	นิสิต
	ห้องสมุด	แผนกจัดหา	ห้องสมุด	วิชา		
หอสมุดกลาง	X	X	X	X	X	X
สถาบันประชากรศาสตร์	X				X	X
คณะครุศาสตร์	X	X		X	X	X
คณะทันตแพทยศาสตร์	X		X	X	X	X
คณะนิติศาสตร์	X		X	X	X	X
คณะนิเทศศาสตร์	X		X	X	X	X
คณะพาณิชยศาสตร์ฯ	X		X	X	X	X
คณะแพทยศาสตร์	X		X	X	X	X
คณะเภสัชศาสตร์			X	X	X	X
คณะรัฐศาสตร์	X			X	X	X
คณะวิทยาศาสตร์				X		
คณะวิศวกรรมศาสตร์	X		X	X	X	X
คณะเศรษฐศาสตร์	X		X			
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	X			X	X	X
คณะสัตวแพทยศาสตร์	X			X	X	X
คณะอักษรศาสตร์	X		X	X	X	X
รวม	14	2	10	14	14	14
ร้อยละ	87.50	12.50	62.50	87.50	87.50	87.50

ตารางที่ 3.8 ระบบการจัดหมู่หนังสือของห้องสมุด

ห้องสมุด	ทศนิยมดิวอี้	ห้องสมุด รัฐสภา อเมริกัน	ไม่มีการจัดหมู่หนังสือ จัดเรียงขึ้นชั้นตาม หมวดวิชา	อื่น ๆ
หอสมุดกลาง	X			
สถาบันประชากรศาสตร์	X			
คณะครุศาสตร์	X			
คณะทันตแพทยศาสตร์		X		
* คณะนิติศาสตร์		X		X
คณะนิติศาสตร์	X			
คณะพาณิชยศาสตร์ฯ	X			
คณะแพทยศาสตร์		X		
คณะเภสัชศาสตร์		X		
คณะรัฐศาสตร์	X			
คณะวิทยาศาสตร์	X			
คณะวิศวกรรมศาสตร์		X		
คณะเศรษฐศาสตร์	X			
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	X			
คณะสัตวแพทยศาสตร์			X	
** คณะอักษรศาสตร์	X	X		
รวม	10	6	1	1
ร้อยละ	62.50	37.50	6.25	6.25

* เติมนิยาระบบรัฐสภาอเมริกัน ปี 2519 เปลี่ยนไปใช้ระบบ Foreign Law Classification in the Columbia University Law Library (เรียกสั้น ๆ ว่าระบบ Schiller) โดยเปลี่ยนเฉพาะหนังสือที่เข้าใหม่

** เติมนิยาระบบทศนิยมดิวอี้ ปี 2516 เปลี่ยนไปใช้ระบบรัฐสภาอเมริกันโดยเปลี่ยนเฉพาะหนังสือที่เข้าใหม่

ทรัพยากรห้องสมุด ห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทั้ง 16 แห่ง มีปริมาณทรัพยากรห้องสมุดที่จะให้บริการได้ดังนี้คือ มีที่นั่ง 2,361 ที่ หนังสือภาษาไทย 76,963 เล่ม หนังสือภาษาต่างประเทศ 186,899 เล่ม วารสารภาษาไทย 769 รายชื่อ วารสารภาษาต่างประเทศ 1,810 รายชื่อ หนังสือพิมพ์ภาษาไทย 81 ชื่อเรื่อง หนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ 26 ชื่อเรื่อง วิทยานิพนธ์ 8,833 เล่ม จุลสาร 8,398 เล่ม สิ่งพิมพ์รัฐบาล 7,091 เล่ม สิ่งพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 4,292 เล่ม แผนที่ 420 เล่ม ลูกโลก 2 ลูก กฤตภาค 8,922 แผ่น และรูปภาพ 370 ภาพ (ดูรายละเอียดในตารางที่ 3.9 และ 3.10)

ส่วนโสตทัศนวัสดุนั้นถืออยู่ในห้องสมุดเพียง 3 แห่งเท่านั้น คือ ห้องสมุดคณะครุศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ และคณะนิติศาสตร์ ห้องสมุดคณะครุศาสตร์มีฟิล์มสตริป 522 แผ่น ไมโครฟิล์ม 227 ม้วน เครื่องอ่านไมโครฟิล์ม 1 เครื่อง ไมโครพีช 16 แผ่น เทปบันทึกเสียง 340 ม้วน เครื่องบันทึกเสียง 1 เครื่อง และแผ่นเสียง 187 แผ่น ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์มีสไลด์ 45 แผ่น ฟิล์มสตริป 20 แผ่น เครื่องอ่านฟิล์มสตริป 1 เครื่อง เทปบันทึกเสียง 1 ม้วน และเครื่องบันทึกเสียง 1 เครื่อง ส่วนห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ มีเครื่องอ่านไมโครพีช 1 เครื่อง แต่ยังไม่ใช้ไมโครพีช ขณะนี้อยู่ในระหว่างการศึกษาถ่ายทำไมโครพีชจากหนังสือหายากและวิทยานิพนธ์

สำหรับหนังสือซึ่งเป็นทรัพยากรห้องสมุดประเภทที่มีบทบาทต่อการเรียนการสอนอย่างมากนั้น ผู้วิจัยได้สำรวจปริมาณหนังสือโดยแยกตามหมวดวิชา กล่าวคือ ได้แยกหนังสือออกเป็น 10 หมวดวิชาตามระบบจัดหมู่หนังสือทศนิยมดิวอี้ คือ แบ่งเป็นหมวดวิชาความรู้ทั่วไป ปรัชญา ศาสนา สังคมศาสตร์ ภาษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ประยุกต์ ศิลปกรรมและการบันเทิง วรรณกรรม และภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และการท่องเที่ยว รายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนหนังสือหมวดวิชาต่าง ๆ ดังกล่าวในห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยปรากฏในตารางที่ 3.11

ตารางที่ 3.9 ปริมาณที่นึ่ง หนังสือ วารสาร และหนังสือพิมพ์ในห้องสมุด

ห้องสมุด	ที่นึ่ง	หนังสือ		วารสาร		หนังสือพิมพ์	
		ภาษาไทย	ภาษา- ต่างประเทศ	ภาษาไทย	ภาษา- ต่างประเทศ	ภาษาไทย	ภาษา- ต่างประเทศ
หอสมุดกลาง	392	38,636	65,260	175	380	11	6
สถาบันประชากรศาสตร์	20	1,500	3,000	10	52	3	1
คณะครุศาสตร์	393	7,533	23,344	69	143	13	3
คณะทันตแพทยศาสตร์	50	40	3,546	1	68	5	1
คณะนิติศาสตร์	120	4,463	1,536	31	25	7	3
คณะนิเทศศาสตร์	80	2,780	2,576	45	35	8	3
คณะพาณิชยศาสตร์ฯ	206	2,388	7,615	65	77	11	2
คณะแพทยศาสตร์	220	280	27,720	53	513		
คณะเภสัชศาสตร์	70	200	7,000	12	54		
คณะรัฐศาสตร์	200	8,463	9,666	45	43	7	3
คณะวิทยาศาสตร์	100	96	1,219	24	11	6	
คณะวิศวกรรมศาสตร์	150	600	8,650	81	105		
คณะเศรษฐศาสตร์	140	1,134	2,577	48	67	9	3
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	120	2,000	4,500	20	40	1	1
คณะสัตวแพทยศาสตร์	40		8,200	20	130		
คณะอักษรศาสตร์	60	6,800	10,490	70	75		
จำนวนรวม	2,361	76,963	186,899	769	1,813	91	26

ตารางที่ 3.10 ปริมาณเอกสารในห้องสมุด

ห้องสมุด	วิทยานิพนธ์	จุลสาร	สิ่งพิมพ์ รัฐบาล	สิ่งพิมพ์จรรยา- ลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	แผนที่	ลูกโลก	กฤตภาค	รูปภาพ
หอสมุดกลาง	3,213	4,000		2,000	120		1,000	
สถาบันประชากรศาสตร์	100						5,000	
คณะครุศาสตร์	3,825	3,127			64		1,642	370
คณะทันตแพทยศาสตร์	5							
คณะนิติศาสตร์	57	40						
คณะนิเทศศาสตร์	4	616					95	
คณะพาณิชยศาสตร์ฯ	20					1		
คณะแพทยศาสตร์	15							
คณะเภสัชศาสตร์	262			100				
คณะรัฐศาสตร์	233		751		30			
คณะวิทยาศาสตร์	30			20				
คณะวิศวกรรมศาสตร์	300	100	40	52	5			
คณะเศรษฐศาสตร์	119	135	1,050	70	1	1	1,185	
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	400	300	250	50	200			
คณะสัตวแพทยศาสตร์								
คณะอักษรศาสตร์	250	80	5,000	2,000				
จำนวนรวม	8,833	8,398	7,091	4,292	420	2	8,922	370

ตารางที่ 3.11 ปริมาณหนังสือจำแนกตามมหาวิทยาลัย

ห้องสมุด	ความรู้ทั่วไป		ปรัชญา		ศาสนา		สังคมศาสตร์		ภาษาศาสตร์	
	ภาษา- ไทย	ภาษา- ต่างประเทศ	ภาษา- ไทย	ภาษา- ต่างประเทศ	ภาษา- ไทย	ภาษา- ต่างประเทศ	ภาษา- ไทย	ภาษา- ต่างประเทศ	ภาษา- ไทย	ภาษา- ต่างประเทศ
หอสมุดกลาง	2,100	4,910	930	3,010	2,500	3,050	10,110	14,450	1,200	1,250
สถาบันประชากรศาสตร์							1,500	3,000		
คณะครุศาสตร์	668	1,093	288	1,635	501	337	2,372	9,953	295	2,594
คณะทันตแพทยศาสตร์										
คณะนิติศาสตร์	86	28	11	19	100	3	4,059	1,323	38	
คณะนิเทศศาสตร์	224	358	97	155	76	6	1,065	752	97	133
คณะพาณิชยศาสตร์ฯ	70	285	50	111	20	6	1,150	2,246	25	181
คณะแพทยศาสตร์										
คณะเภสัชศาสตร์										
คณะรัฐศาสตร์	228	96	181	290	197	290	5,822	6,382	68	96
คณะวิทยาศาสตร์										
คณะวิศวกรรมศาสตร์	70		10	7		5	30	200	100	10
คณะเศรษฐศาสตร์	4	32	25	7	12	2	966	2,124	7	18
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	91	123	53	32	110	24	308	186	16	49
คณะสัตวแพทยศาสตร์		100								
คณะอักษรศาสตร์	800	600	1,000	5,000	1,000	250	200	150	400	40
จำนวนรวม	4,341	7,625	2,645	10,266	4,516	3,973	27,582	40,766	2,246	4,371

ตารางที่ 3.11 ปริมาณหนังสือจำแนกตามหมวดวิชา (ต่อ)

ห้องสมุด	วิทยาศาสตร์		วิทยาศาสตร์ประยุกต์		ศิลปกรรมและ การบันเทิง		วรรณกรรม		ภูมิศาสตร์, ประวัติ- ศาสตร์และการท่องเที่ยว	
	ภาษา- ไทย	ภาษา- ต่างประเทศ	ภาษา- ไทย	ภาษา- ต่างประเทศ	ภาษา- ไทย	ภาษา- ต่างประเทศ	ภาษา- ไทย	ภาษา- ต่างประเทศ	ภาษา- ไทย	ภาษา- ต่างประเทศ
	หอสมุดกลาง	1,560	5,400	3,270	8,030	1,416	2,860	8,850	11,620	6,750
สถาบันประชากรศาสตร์										
คณะครุศาสตร์	270	2,195	449	1,414	366	1,186	1,253	1,754	1,071	1,183
คณะทันตแพทยศาสตร์			40	3,546						
คณะนิติศาสตร์	11		9		2	7	25	143	122	13
คณะนิเทศศาสตร์	32	35	119	242	171	320	446	337	453	238
คณะพาณิชยศาสตร์ฯ	50	511	900	3,968	15	16	40	100	68	191
คณะแพทยศาสตร์	56	5,544	224	22,176						
คณะเภสัชศาสตร์			200	7,000						
คณะรัฐศาสตร์	105	193	375	193	44	96	132	96	1,311	1,934
คณะวิทยาศาสตร์	60	900	36	319						
คณะวิศวกรรมศาสตร์	180	2,000	210	6,400				8		20
คณะเศรษฐศาสตร์	36	260	34	64	1	4	8	4	41	62
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	42	46	100	540	870	3,500	190		220	
คณะสัตวแพทยศาสตร์		100		8,000						
คณะอักษรศาสตร์					200	150	1,400	4,000	1,800	300
จำนวนรวม	2,402	17,184	5,966	61,892	3,085	8,139	12,344	18,062	11,836	14,621

บริการห้องสมุด ในระหว่างเปิดภาคการศึกษา ห้องสมุดส่วนใหญ่เปิดให้บริการตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันเสาร์ แต่มีเวลาทำการต่าง ๆ กัน ห้องสมุดที่เปิดให้บริการเร็วที่สุดในวันราชการคือ ห้องสมุดคณะสัตวแพทยศาสตร์ ทำการตั้งแต่ 7.00 น. ถึง 17.00 น. และเป็นห้องสมุดแห่งเดียวที่เปิดทำการในวันอาทิตย์ ส่วนห้องสมุดที่ ปิดทำการล่าช้าที่สุดคือ ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ ซึ่งปิดห้องสมุดเวลา 21.00 น. ในระหว่างเปิดภาคการศึกษาห้องสมุดส่วนใหญ่เปิดตามวันและเวลาราชการ (โปรดดูรายละเอียดในตารางที่ 3.12)

สำหรับบริการด้านต่าง ๆ ของห้องสมุดได้แก่ บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า รวบรวมบรรณานุกรม ทำครรถณีและสาระสังเขป แนะนำผู้อ่าน หนังสือจอง ให้ยืมหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ และโสตทัศนวัสดุ บริการยืมระหว่างห้องสมุด และถ่ายเอกสาร เป็นต้น จากการสำรวจปรากฏว่าห้องสมุดจำนวน 15 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 93.75 มีบริการหนังสือจองและบริการให้ยืมหนังสือ ห้องสมุดจำนวน 14 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 87.50 มีบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า (โปรดดูรายละเอียดในตารางที่ 3.13)

ผู้ใช้บริการห้องสมุดเกือบทุกแห่งได้แก่ อาจารย์ ข้าราชการ และลูกจ้าง นิสิต และบุคคลภายนอก ยกเว้นที่ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ รัฐศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ที่ไม่ได้ให้บริการแก่บุคคลภายนอก ส่วนคณะเภสัชกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ ไม่ได้ให้บริการแก่ข้าราชการ และลูกจ้าง ห้องสมุดที่เปิดบริการแก่นิสิตเก่าของคณะด้วยคือ ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์และพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

ส่วนในด้านการให้ยืมทรัพยากรห้องสมุดนั้น ห้องสมุดส่วนใหญ่ให้ยืมเฉพาะหนังสือและวารสาร (โปรดดูรายละเอียดในตารางที่ 3.14) ส่วนทรัพยากรห้องสมุดประเภทอื่น ๆ ให้ใช้ได้เฉพาะในห้องสมุดเท่านั้น ยกเว้นหอสมุดกลางและห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์ที่มีบริการให้ยืมหนังสือพิมพ์ หอสมุดกลางให้ผู้ใช้ห้องสมุดทุกประเภทยืมหนังสือพิมพ์เฉพาะฉบับล่วงหน้า คราวละ 3 ฉบับ ในกำหนด 1 วัน ส่วนห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์ให้ยืมเฉพาะแก่อาจารย์เท่านั้น โดยยืมได้ครั้งละ 20 ฉบับ ในกำหนดเวลา 7 วัน นอกจากนี้ห้องสมุดคณะครุศาสตร์และทันตแพทยศาสตร์ยังให้บริการ

ยิมโสตทัศนวัสดุ คือห้องสมุดคณะครุศาสตร์ให้ยืมฟิล์มสตริปครึ่งละไม่เกิน 3 ม้วน ระยะเวลา 3 วัน และให้ยืมแผ่นเสียงและเทปบันทึกเสียงไปใช้ที่หน่วยโสตทัศนศึกษากลาง (เนื่องจากห้องสมุดไม่มีเครื่องเล่น) โดยไม่จำกัดจำนวนและกำหนดส่งคืนก่อนห้องสมุดปิด ส่วนห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ให้ยืมโสตทัศนวัสดุด้วยระเบียบการยืมเช่นเดียวกับหนังสือ

ข้อมูลสำคัญที่จะเป็นเครื่องวัดว่าห้องสมุดมีบริการและทรัพยากรห้องสมุดเป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้ห้องสมุดมากน้อยเพียงใดก็คือ สถิติจำนวนผู้ใช้ห้องสมุด ตลอดจนจำนวนทรัพยากรห้องสมุดที่มีผู้ยืม จากการสำรวจปรากฏว่า ในวันหนึ่ง ๆ มีผู้ใช้โสตสมุดกลาง ห้องสมุดคณะ และห้องสมุดสถาบัน รวมทั้งสิ้น 5,292 คน มีผู้ยืมทรัพยากรห้องสมุด 1,247 ราย ส่วนจำนวนหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ และโสตทัศนวัสดุที่มีผู้ยืมในแต่ละวันคือ 2,151 เล่ม, 213 ฉบับ, 12 ฉบับ และ 2 ชิ้น ตามลำดับ (โปรดดูรายละเอียดในตารางที่ 3.15)

นอกจากจะมีบริการและทรัพยากรห้องสมุดที่ดีแล้ว ห้องสมุดควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะชักจูงใจผู้ใช้ห้องสมุดให้รู้สึกกระตือรือร้นในการเข้าไปห้องสมุด การจัดกิจกรรมดังกล่าวของห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ จำนวน 14 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 87.50 คือการจัดทำรายชื่อหนังสือใหม่ของห้องสมุด และห้องสมุดจำนวนรองลงมา 9 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 56.25 ได้จัดชั้นหรือตู้แสดงหนังสือใหม่ และมีการประชุมพิเศษอาจารย์และนิสิตใหม่แนะนำการใช้ห้องสมุด (โปรดดูรายละเอียดในตารางที่ 3.16)

บริการที่ชักจูงใจผู้ใช้ห้องสมุดอีกประเภทหนึ่งคือ การจัดห้องเฉพาะสำหรับผู้ใช้ห้องสมุด จากการสำรวจพบว่ามีห้องสมุดเพียง 3 แห่ง ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่จัดให้มีห้องเฉพาะ คือห้องสมุดคณะครุศาสตร์ มีห้องอ่านหนังสือสำหรับอาจารย์ และห้องทำงานส่วนตัวของนิสิตบัณฑิตศึกษา ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์มีห้องอ่านหนังสือสำหรับอาจารย์ ห้องประชุม และห้องสำหรับจัดกิจกรรมพิเศษ และห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์มีห้องอ่านหนังสือสำหรับอาจารย์

นอกจากนี้ ห้องสมุดจะให้บริการแก่ผู้ใช้ห้องสมุดได้ดียิ่งขึ้นถ้ามีความร่วมมือระหว่างห้องสมุด จากการสำรวจพบว่าห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีการร่วมมือกับห้องสมุดต่าง ๆ ทั้งใน

มหาวิทยาลัยและต่างมหาวิทยาลัย และห้องสมุดบางแห่งให้ความร่วมมือกับห้องสมุดหน่วยราชการ ตลอดจนห้องสมุดเอกชนทั่วไป ห้องสมุดทุกแห่งมีความร่วมมือระหว่างห้องสมุดในด้านความร่วมมือระหว่างห้องสมุด และร่วมในโครงการสหบัตร (โปรดดูรายละเอียดในตารางที่ 3.17 และ 3.18)

จากการสัมมนา เรื่องการประสานงานระหว่างห้องสมุดในมหาวิทยาลัย ซึ่งคณะกรรมการประสานงานระหว่างห้องสมุดในมหาวิทยาลัยได้จัดให้มีขึ้นที่ศูนย์สารนิเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 12-13 มกราคม 2521 ที่ประชุมได้มีมติให้ห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกแห่งให้ความร่วมมือกันในด้านสหบัตร การทำบรรณานุกรมหนังสือใหม่ การทำดัชนีวารสารภาษาไทย และการยืมระหว่างห้องสมุด โดยการที่ห้องสมุดคณะและสถาบันทุกแห่งจะต้องส่งบัตรรายการหนังสือ รายชื่อหนังสือใหม่ประจำเดือน และดัชนีวารสารภาษาไทยให้แก่ห้องสมุดกลางเป็นประจำทุกเดือน เพื่อให้ห้องสมุดกลางรวบรวมและจัดทำบรรณานุกรมรายชื่อหนังสือใหม่ (ในห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) รวมทั้งปีให้แก่ห้องสมุดคณะและสถาบัน ตลอดจนจัดทำดัชนีวารสารภาษาไทยที่มีอยู่ในห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ออกเผยแพร่อีกด้วย¹

¹ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะกรรมการประสานงานระหว่างห้องสมุดในมหาวิทยาลัย, "รายงานการสัมมนา เรื่องการประสานงานระหว่างห้องสมุดในมหาวิทยาลัย : ปัญหาและข้อเสนอแนะ" (กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการประสานงานระหว่างห้องสมุดในมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521), หน้า 21-25. (จัดสำเนา).

ตารางที่ 3.12 เวลาทำการของห้องสมุด

ห้องสมุด	ระหว่างเปิดภาคเรียน			ระหว่างปิดภาคเรียน		
	จันทร์-ศุกร์	เสาร์	อาทิตย์	จันทร์-ศุกร์	เสาร์	อาทิตย์
หอสมุดกลาง	8.30-17.30	9.00-16.00		8.30-16.30		
สถาบันประชากรศาสตร์	8.30-16.30			8.30-16.30		
คณะครุศาสตร์	7.30-20.00	8.00-16.00		8.30-12.00		
คณะทันตแพทยศาสตร์	8.00-17.00	8.30-16.30		8.30-16.30		
คณะนิติศาสตร์	8.00-20.00	8.30-16.30		8.00-16.30		
คณะนิเทศศาสตร์	8.30-16.30 [*]					
คณะพาณิชยศาสตร์ฯ	8.30-18.00	9.00-12.00 ^{**}		8.30-16.30		
คณะแพทยศาสตร์	8.00-21.00	10.00-14.00		8.30-16.30		
คณะเภสัชศาสตร์	8.00-17.30	8.30-16.30		8.30-16.30		
คณะรัฐศาสตร์	8.00-17.00	8.30-16.00		8.30-16.30		
คณะวิทยาศาสตร์	8.30-16.30					
คณะวิศวกรรมศาสตร์	8.30-18.00	9.00-12.00		8.30-16.00		
คณะเศรษฐศาสตร์	8.30-18.00	9.00-14.00		8.30-16.30		
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	8.30-16.30	9.00-16.00				
คณะสัตวแพทยศาสตร์	7.00-17.00	8.30-12.00	8.30-12.00	8.30-16.30		
คณะอักษรศาสตร์	8.30-16.30			9.00-16.00		

* ระหว่างก่อนสอบ 1 เดือน เปิดทำการ 8.30 - 18.00 น.

** ระหว่างก่อนสอบ 2 สัปดาห์ วันเสาร์เปิดทำการ 9.00 - 15.00 น.

ตารางที่ 3.13 บริการต่าง ๆ ของห้องสมุด

ห้องสมุด	ตอบคำถาม และช่วย- การค้นคว้า	รวบรวม บรรณ- ุกรม	ทำตรวจ และสาร สังเขป	แนะนำ ผู้อ่าน	หนังสือ จอง	ให้ยืม หนังสือ	ให้ยืม วารสาร	ให้ยืม หนังสือ พิมพ์	ให้ยืม โสตทัศน วัสดุ	ยืม ระหว่าง ห้องสมุด	ถ่าย- เอกสาร	อื่น ๆ
หอสมุดกลาง	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X*
สถาบันประชากรศาสตร์	X	X		X						X		
คณะครุศาสตร์	X	X	X	X	X	X	X**		X	X	X	
คณะทันตแพทยศาสตร์	X	X	X		X	X	X		X	X	X	
คณะนิติศาสตร์					X	X				X	X	
คณะนิเทศศาสตร์	X		X	X	X	X	X	X		X	X	
คณะพาณิชยศาสตร์ฯ	X				X	X	X			X		
คณะแพทยศาสตร์	X	X	X	X	X	X	X			X	X	
คณะเภสัชศาสตร์	X			X	X	X	X			X	X	
คณะรัฐศาสตร์	X	X	X	X	X	X	X			X	X	X***
คณะวิทยาศาสตร์					X	X				X		
คณะวิศวกรรมศาสตร์	X				X	X				X	X	
คณะเศรษฐศาสตร์	X				X	X				X	X	
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	X	X	X	X	X	X				X	X	
คณะสัตวแพทยศาสตร์	X	X	X	X	X	X	X			X	X	
คณะอักษรศาสตร์	X	X		X	X	X	X			X		
รวม	14	9	8	10	15	15	10	3	2	16	12	2
ร้อยละ	87.50	56.25	50.00	62.50	93.75	93.75	62.50	18.75	12.50	100.00	75.00	12.50

* มีงานแก่บรรณารักษ์ห้องสมุดอื่นตามที่ยืมมา

** ให้ยืมเฉพาะอาจารย์

*** ทำการบริการ (Content) วารสารภาษาอังกฤษ

ตารางที่ 3.14 การให้ยืมหนังสือและวารสารในห้องสมุด

ห้องสมุด	อาจารย์									
	หนังสือ		หนังสือจอง		วารสาร		วารสารเย็บเล่ม			
	จำนวน	เวลา	จำนวน	เวลา	จำนวน	เวลา	จำนวน	เวลา		
	เล่ม	วัน	เล่ม	วัน	ฉบับ	วัน	เล่ม	วัน		
หอสมุดกลาง	20	30	1	1-3	3	14	1	1		
สถาบันประชากรศาสตร์	*									
คณะครุศาสตร์	*	14			*	14				
คณะทันตแพทยศาสตร์	5	15	5	3	5	7	5	7		
คณะนิติศาสตร์	*	30								
คณะนิเทศศาสตร์	20	14	20	3	20	7				
คณะพาณิชยศาสตร์ฯ	10	30	5	1	3	10				
คณะแพทยศาสตร์	2	7	1	1	3	7	3	7		
คณะเภสัชศาสตร์	*	*			*	*	*	*		
คณะรัฐศาสตร์	12	120	3	3	3	1				
คณะวิทยาศาสตร์	5	7								
คณะวิศวกรรมศาสตร์	6	7	1	1						
คณะเศรษฐศาสตร์	8	14	1	***						
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	3	7	1	1						
คณะสัตวแพทยศาสตร์	*	365	*		*	7	*	7		
คณะอักษรศาสตร์	20	30	3	7	3	3	3	3		

ตารางที่ 3.14 การให้ยืมหนังสือและวารสารในห้องสมุด (ต่อ)

ห้องสมุด	นิสิตบัณฑิตศึกษา									
	หนังสือ		หนังสือจอง		วารสาร		วารสารเก็บเล่ม			
	จำนวน	เวลา	จำนวน	เวลา	จำนวน	เวลา	จำนวน	เวลา		
	เล่ม	วัน	เล่ม	วัน	ฉบับ	วัน	เล่ม	วัน		
หอสมุดกลาง	6	14	1	1-3	2	2	1	1		
สถาบันประชากรศาสตร์										
คณะครุศาสตร์	5	7	3	1						
คณะทันตแพทยศาสตร์	5	15	5	3	5	7	5	7		
คณะนิติศาสตร์	5	14								
คณะนิเทศศาสตร์										
คณะพาณิชยศาสตร์ฯ	5	10	5	1	3	10				
คณะแพทยศาสตร์	2	7	1	1	3	7	3	7		
คณะเภสัชศาสตร์	3	7**			2	3	2	7		
คณะรัฐศาสตร์	6	14	2	3	3	1				
คณะวิทยาศาสตร์	5	7								
คณะวิศวกรรมศาสตร์	3	7	1	1						
คณะเศรษฐศาสตร์	3	7	1	***						
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	2	3	1	1						
คณะสัตวแพทยศาสตร์	2	7			2	7	2	7		
คณะอักษรศาสตร์	3	15	1	2	3	3	3	3		

ตารางที่ 3.14 การให้ยืมหนังสือและวารสารในห้องสมุด (ต่อ)

ห้องสมุด	นิสิตปริญญาตรี							
	หนังสือ		หนังสือจอง		วารสาร		วารสารเย็บเล่ม	
	จำนวน	เวลา	จำนวน	เวลา	จำนวน	เวลา	จำนวน	เวลา
	เล่ม	วัน	เล่ม	วัน	ฉบับ	วัน	เล่ม	วัน
หอสมุดกลาง	3	14	1	1-3	2	2	1	1
สถาบันประชากรศาสตร์								
คณะครุศาสตร์	5	7	3	1				
คณะทันตแพทยศาสตร์	3	7	3	3	3	7	3	7
คณะนิติศาสตร์	3	7						
คณะนิเทศศาสตร์	20	14	20	3	20	7		
คณะพาณิชยศาสตร์ฯ	3	10	3	1	3	10		
คณะแพทยศาสตร์	2	7	1	1	3	7	3	7
คณะเภสัชศาสตร์	3	7						
คณะรัฐศาสตร์	3	7						
คณะวิทยาศาสตร์	3	14	2	3	3	1		
คณะวิศวกรรมศาสตร์	5	7						
คณะศิลปกรรมศาสตร์	3	7	1	1				
คณะเศรษฐศาสตร์	3	7	1	***				
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	2	3	1	1				
คณะสัตวแพทยศาสตร์	2	7			2	7	2	7
คณะอักษรศาสตร์	3	15	1	2	3	3	3	3

*ไม่จำกัด

**ภาษาไทยกำหนดให้ยืม 7 วัน ภาษาต่างประเทศกำหนดให้ยืม 14 วัน

***แล้วแต่วิชาและจำนวนหนังสือ

ตารางที่ 3.15 จำนวนผู้ใช้ห้องสมุด จำนวนผู้ยืม และจำนวนทรัพยากรห้องสมุดที่มีผู้ยืมต่อวัน

ห้องสมุด	ผู้ใช้ห้องสมุด		ทรัพยากรห้องสมุดที่มีผู้ยืมต่อวัน			
	ต่อวัน	ผู้ยืมต่อวัน	หนังสือ	วารสาร	หนังสือพิมพ์	โสตทัศนวัสดุ
หอสมุดกลาง	1,210	100	250	40	2	
สถาบันประชากรศาสตร์	35					
คณะครุศาสตร์	1,112	80	400	*		2
คณะทันตแพทยศาสตร์	30	20	20	10		
คณะนิติศาสตร์	133	61	123			
คณะนิเทศศาสตร์	87	70	40	15	10	
คณะพาณิชยศาสตร์ฯ	250	60	55	5		
คณะแพทยศาสตร์	400	100	100	80		
คณะเภสัชศาสตร์	172	54	40	8		
คณะรัฐศาสตร์	665	100	303	20		
คณะวิทยาศาสตร์	135	25	30			
คณะวิศวกรรมศาสตร์	600	228	400			
คณะเศรษฐศาสตร์	93	42	80			
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	190	140	90			
คณะสัตวแพทยศาสตร์	60	65	80	20		
คณะอักษรศาสตร์	120	102	140	15		
จำนวนรวม	5,292	1,247	2,151	213	12	2

* มีจำนวนผู้ยืมน้อยมากเฉลี่ยแล้ววันละไม่ถึง 1 ราย

ตารางที่ 3.16 กิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้ห้องสมุด

ห้องสมุด	รายชื่อหนังสือใหม่ ของห้องสมุด	ชั้นหรือตู้แสดงหนังสือใหม่	นิทรรศการในโอกาสพิเศษ	มีการสอนวิธีใช้ห้องสมุด	มีการปฐมนิเทศอาจารย์และนิสิตใหม่ แนะนำการใช้ห้องสมุด	มีงบประมาณ	อื่น ๆ
หอสมุดกลาง	X	X	X		X		
สถาบันประชากรศาสตร์	X		X				
คณะครุศาสตร์	X	X	X		X	X	
คณะทันตแพทยศาสตร์	X	X			X		X ^๑
คณะนิติศาสตร์	X				X		
คณะนิเทศศาสตร์	X	X	X		X		
คณะพาณิชยศาสตร์ฯ	X			X	X	X	
คณะแพทยศาสตร์	X			X	X	X	
คณะเภสัชศาสตร์	X	X		X			
คณะรัฐศาสตร์	X	X		X			
คณะวิทยาศาสตร์							
คณะวิศวกรรมศาสตร์	X				X		
คณะเศรษฐศาสตร์		X				X	
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	X	X	X	X	X		
คณะสัตวแพทยศาสตร์	X	X					
คณะอักษรศาสตร์	X		X	X		X	
รวม	14	9	6	6	9	5	1
ร้อยละ	87.50	56.25	37.50	37.50	56.25	31.25	6.25

^๑ หารายชื่อวารสารพร้อมสารบัญช แจกทุกเดือน

ตารางที่ 3.17 การร่วมมือระหว่างห้องสมุด

ห้องสมุด	ร่วมมือกับห้องสมุดในมหาวิทยาลัย			ร่วมมือกับห้องสมุดต่างมหาวิทยาลัย			ร่วมมือกับห้องสมุดหน่วยราชการและเอกชนทั่วไป
	หอสมุดกลาง	ห้องสมุดคณะ	ห้องสมุดแผนกวิชา	หอสมุดกลาง	ห้องสมุดคณะ	ห้องสมุดแผนกวิชา	
หอสมุดกลาง		X	X	X	X	X	X
สถาบันประชากรศาสตร์	X	X	X	X	X	X	X
คณะครุศาสตร์	X	X	X	X	X	X	X
คณะทันตแพทยศาสตร์	X	X			X		
คณะนิติศาสตร์	X	X		X	X		X
คณะนิเทศศาสตร์	X	X					
คณะพาณิชยศาสตร์ฯ	X	X					
คณะแพทยศาสตร์	X	X	X	X	X		
คณะเภสัชศาสตร์		X			X		
คณะรัฐศาสตร์	X	X					
คณะวิทยาศาสตร์	X		X				
คณะวิศวกรรมศาสตร์	X				X	X	
คณะเศรษฐศาสตร์		X			X		
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์					X		
คณะสัตวแพทยศาสตร์				X	X	X	X
คณะอักษรศาสตร์	X	X	X				
รวม	11	12	6	6	11	5	6
ร้อยละ	68.75	75.00	37.50	37.50	68.75	31.25	37.50

ตารางที่ 3.18 การร่วมมือระหว่างห้องสมุดในด้านต่าง ๆ

ห้องสมุด	เลือกและจัดหา		จัดหมู่และทำบัตร	การยืมระหว่าง	แลกเปลี่ยน	ร่วมในโครงการ	บริการ
	หนังสือ	รายการหนังสือ	ห้องสมุด	วารสาร	สหบัตร	ตอบคำถาม	
หอสมุดกลาง			X	X	X	X	
สถาบันประชากรศาสตร์	X	X	X	X	X		
คณะครุศาสตร์			X	X	X		
คณะทันตแพทยศาสตร์			X		X		
คณะนิติศาสตร์			X	X	X		
คณะนิเทศศาสตร์			X	X	X		
คณะพาณิชยศาสตร์	X		X		X		
คณะแพทยศาสตร์			X	X	X		
คณะเภสัชศาสตร์			X		X		
คณะรัฐศาสตร์			X	X	X		
คณะวิทยาศาสตร์		X	X		X		
คณะวิศวกรรมศาสตร์			X	X	X		
คณะเศรษฐศาสตร์			X		X		
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์			X		X		
คณะสัตวแพทยศาสตร์			X	X	X		
คณะอักษรศาสตร์			X	X	X		
รวม	2	2	16	10	16	1	
ร้อยละ	12.50	12.50	100.00	62.50	100.00	6.25	

ปัญหาห้องสมุด ในการดำเนินงานแทบทุกประเภท ผู้ดำเนินการมักจะพบปัญหาและอุปสรรคนานาประการ งานในห้องสมุดก็เช่นเดียวกัน บรรณารักษ์มักจะมีปัญหาต่าง ๆ ทั้งที่แก้ไขได้ และยากแก่การแก้ไข จากการสำรวจปรากฏว่าห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวนสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 75 ประสบปัญหาหนังสือหาย และรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 62 ประสบปัญหาหนังสือไม่พอให้บริการ ที่นั่งไม่เพียงพอ และผู้ใช้ห้องสมุดมักใช้ห้องสมุดผิดวัตถุประสงค์ (โปรดดูรายละเอียดในตารางที่ 3.19)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.19 ปัญหาห้องสมุด

ห้องสมุด	สภาพอาคาร ไม่เหมาะสม	หนังสือหาย	หนังสือไม่-วารสารไม่พอ พอให้บริการ ให้บริการ	หนังสือพิมพ์ ไม่เพียงพอ แก่ความ ต้องการ	โสตทัศนวัสดุ ไม่เพียงพอ แก่ความ ต้องการ	งบประมาณ ไม่เพียงพอ	ที่นั่ง ไม่เพียงพอ	ปัญหาในการ เลือกทรัพยากร ห้องสมุด	
หอสมุดกลาง	X	X	X	X	X		X	X	
สถาบันประชากรศาสตร์		X					X		
คณะครุศาสตร์		X	X	X	X	X			
คณะทันตแพทยศาสตร์	X	X	X			X	X		
คณะนิติศาสตร์	X	X	X	X				X	
คณะนิเทศศาสตร์		X				X	X	X	
คณะพาณิชยศาสตร์ฯ		X	X	X				X	
คณะแพทยศาสตร์		X	X			X			
คณะเภสัชศาสตร์	X					X	X		
คณะรัฐศาสตร์		X			X		X		
คณะวิทยาศาสตร์	X					X	X		
คณะศิลปกรรมศาสตร์	X	X	X			X	X		
คณะเศรษฐศาสตร์	X	X	X						
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์						X			
คณะสัตวแพทยศาสตร์	X		X				X		
คณะอักษรศาสตร์	X	X	X	X		X	X		
จำนวน	9	12	10	5	3	1	9	10	4
ร้อยละ	56.25	75.00	62.50	31.25	18.75	6.25	56.25	62.50	25.00

ตารางที่ 3.19 ปัญหาห้องสมุด (ต่อ)

ห้องสมุด	ผู้ใช้ห้องสมุด มักใช้ห้อง- สมุด ผิดวัตถุประสงค์ ประสงค์	ผู้ใช้ห้องสมุด ก่อเสียงรบกวนผู้อื่น	ห้องสมุดไม่มี การจัดหมู่- หนังสือ ทำให้ ค้นหาหนังสือ ไม่สะดวก	บรรณารักษ์ ไม่ได้ทำงาน เต็มเวลา	บรรณารักษ์ ไม่มีคุณวุฒิ ทางบรรณา- รักษาศาสตร์	บุคลากร ไม่เพียงพอ	บริการมีไม่ เพียงพอแก่ ความต้องการ ของผู้ใช้ ห้องสมุด	ห้องสมุดตั้งอยู่ ในแหล่งที่ ไม่สะดวก
หอสมุดกลาง	X	X				X	X	
สถาบันประชากรศาสตร์								
คณะครุศาสตร์	X	X		X*		X	X	
คณะทันตแพทยศาสตร์	X	X						
คณะนิติศาสตร์	X	X				X	X	
คณะนิเทศศาสตร์	X	X				X		
คณะพาณิชยศาสตร์ฯ	X			X*	X	X		
คณะแพทยศาสตร์						X		
คณะเภสัชศาสตร์	X	X						
คณะรัฐศาสตร์		X						
คณะวิทยาศาสตร์	X							X
คณะวิศวกรรมศาสตร์	X	X				X	X	X
คณะเศรษฐศาสตร์								
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์								
คณะสัตวแพทยศาสตร์						X	X	
คณะอักษรศาสตร์	X	X		X*		X		
จำนวน	10	9		3	1	9	5	2
ร้อยละ	62.50	56.25		18.75	6.25	56.25	31.25	12.00

ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ที่มีต่อการใช้ห้องสมุดของคณาจารย์ ตามที่ได้ทราบกันดีอยู่แล้วว่า ห้องสมุดคือหัวใจของการศึกษา ดังนั้น บรรณารักษ์และอาจารย์ผู้สอนควรมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดเพื่อประโยชน์ในด้านการเรียนการสอน และจากการสำรวจความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต่อการใช้ห้องสมุดของคณาจารย์ ปรากฏว่าบรรณารักษ์ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 93.75 มีความเห็นว่าคณาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ค้นหนังสือตามวันกำหนดส่ง ร้อยละ 87.50 มีความเห็นว่าคณาจารย์สะดวกที่จะยืมหนังสือไปอ่านนอกห้องสมุด และร้อยละ 68.75 มีความเห็นว่าคณาจารย์บางท่านมักให้ผู้อื่นมาติดต่อกับห้องสมุดแทนตัว ฯลฯ (โปรดดูรายละเอียดในตารางที่ 3.20)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.20 ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต่อการใช้ห้องสมุดของคณาจารย์

ห้องสมุด	อาจารย์สะดวกที่จะยืมหนังสือไปอ่านนอกห้องสมุด	อาจารย์ไม่ค่อยเข้าใช้ทรัพยากรในห้องสมุด	อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ทราบวิธีใช้ห้องสมุด	อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่อประกอบการสอน	อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ได้แนะนำให้บุคลากรห้องสมุดเพื่อประกอบการเรียนวิชานั้น ๆ	อาจารย์ไม่ได้เสนอรายชื่อหนังสือที่ใช้ประกอบการสอนแก่ห้องสมุด	อาจารย์ไม่ได้สำรวจหนังสือในห้องสมุดก่อนแนะนำนิสิตให้เข้าใช้หนังสือในห้องสมุด
หอสมุดกลาง	X	X	X	X	X	X	X
สถาบันประชากรศาสตร์	X						
คณะครุศาสตร์	X	X	X			X	X
คณะทันตแพทยศาสตร์	X	X	X		X	X	
คณะนิติศาสตร์	X		X			X	X
คณะนิเทศศาสตร์	X	X	X	X	X	X	X
คณะพาณิชยศาสตร์ฯ	X	X	X				X
คณะแพทยศาสตร์	X						
คณะเภสัชศาสตร์							
คณะรัฐศาสตร์	X	X				X	X
คณะวิทยาศาสตร์	X	X					
คณะวิศวกรรมศาสตร์	X	X				X	X
คณะเศรษฐศาสตร์	X						
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์							
คณะสัตวแพทยศาสตร์	X	X	X				
คณะอักษรศาสตร์	X						X
จำนวน	14	9	7	2	3	7	8
ร้อยละ	37.50	55.25	44.75	12.50	18.75	43.75	50.00

ตารางที่ 3.20 ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต่อการใช้ห้องสมุดของคณาจารย์ (ต่อ)

ห้องสมุด	อาจารย์บางท่าน แสดงการไม่พอใจ เพื่อไม่ได้ หนังสือที่ต้องการ	อาจารย์ส่วนใหญ่ ไม่คืนหนังสือ ตามวันกำหนดส่ง	อาจารย์บางท่าน ยืมหนังสือโดยไม่ ยอมทำบัตรยืม	อาจารย์ไม่ยอม ช่วยตัวเองใน การหาสิ่งที่ต้อง- การ	อาจารย์บางท่าน นิยมการใช้ สิทธิ์พิเศษ	อาจารย์บางท่าน มักให้ผู้อื่นมา ติดต่อกับห้องสมุด แทนตัว	อื่น ๆ
หอสมุดกลาง	X	X	X	X	X	X	X*
สถาบันประชากรศาสตร์							
คณะครุศาสตร์		X		X	X		
คณะทันตแพทยศาสตร์	X	X		X	X	X	
คณะนิติศาสตร์	X	X		X	X	X	
คณะนิเทศศาสตร์	X	X	X	X	X	X	
คณะพาณิชยศาสตร์ฯ	X	X		X	X	X	
คณะแพทยศาสตร์		X					
คณะเภสัชศาสตร์		X	X	X		X	
คณะรัฐศาสตร์	X	X			X	X	
คณะวิทยาศาสตร์		X					
คณะวิศวกรรมศาสตร์	X	X			X	X	
คณะเศรษฐศาสตร์		X			X	X	
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์		X					
คณะสัตวแพทยศาสตร์		X				X	
คณะอักษรศาสตร์	X	X	X	X	X	X	
จำนวน	8	15	4	8	10	11	1
ร้อยละ	50.00	93.75	25.00	50.00	62.50	68.75	6.25

* หอสมุดกลางได้รับคำวิจารณ์จากผู้ที่ไม่เคยเข้าใช้ห้องสมุดว่าไม่ให้บริการที่ต้องการ

ห้องสมุดแผนกวิชา

เนื่องจากแผนกวิชาส่วนใหญ่ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพียงแต่รวบรวมหนังสือจัดใส่ตู้ไว้ใช้ในแผนกวิชาเท่านั้น ผู้วิจัยจึงออกแบบสอบถามสำรวจสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาของแผนกวิชาอีกชุดหนึ่งต่างจากแบบสอบถามที่ใช้สำรวจหอสมุดกลาง ห้องสมุดสถาบัน และห้องสมุดคณะและสำนักงานหน้าแผนกวิชาทุกแห่ง ตั้งแต่วันที่ 16 มกราคม 2521 ได้รับคืนครบวันที่ 31 มีนาคม 2521

ผลการสำรวจปรากฏว่า แผนกวิชาต่าง ๆ ในคณะนิติศาสตร์ นิเทศศาสตร์ พาณิชยศาสตร์ และการบัญชี รัฐศาสตร์ และสถาปัตยกรรมศาสตร์ ไม่มีสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาของแผนกวิชา คณาจารย์ที่สอนในคณะเหล่านี้ใช้ทรัพยากรห้องสมุดคณะ หอสมุดกลาง และหนังสือที่ซื้อด้วยทุนทรัพย์ส่วนตัวเพื่อประกอบการสอน

ส่วนแผนกวิชาที่มีห้องสมุดแผนกวิชาหรือตู้สิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาคือ แผนกวิชาต่าง ๆ ในคณะครุศาสตร์ หันตแพทยศาสตร์ แพทยศาสตร์ เกษศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ สัตวแพทยศาสตร์ และอักษรศาสตร์ ในคณะดังกล่าวนี้มีบางแผนกวิชา เช่นกันที่ไม่มีห้องสมุดหรือสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษา แต่แผนกวิชาส่วนใหญ่มีทรัพยากรดังกล่าว ผู้วิจัยจึงขอกล่าวรายละเอียดโดยแยกเป็นคณะ ดังต่อไปนี้

คณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์ประกอบด้วยแผนกวิชา 11 แผนกวิชา คือ จิตวิทยา บริหารการศึกษา ประถมศึกษา พยาบาลศึกษา พลศึกษา นวัตกรรมศึกษา วิจัยการศึกษา ศิลปศึกษา สารัตถศึกษา โสตทัศนศึกษา และอุดมศึกษา ในจำนวน 11 แผนกวิชานี้ มีเพียง 2 แผนกวิชาเท่านั้นที่ไม่มีสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษา คือ แผนกวิชาศิลปศึกษาและอุดมศึกษา

แผนกวิชาต่าง ๆ ที่มีสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาได้รับงบประมาณในการซื้อทรัพยากรเหล่านี้จากงบประมาณแผ่นดิน เงินจัดสรรจากคณะ เงินจัดสรรจากบัณฑิตวิทยาลัย และเงินบริจาค

ผู้มีส่วนในการเลือกทรัพยากรของแผนกวิชาคือ หัวหน้าแผนกวิชาและคณาจารย์ในแผนกฯ นอกจากนี้แผนกวิชาจิตวิทยา บริหารการศึกษา ประถมศึกษา และพลศึกษา ได้เปิดโอกาสให้นิสิตที่เรียนวิชาของแผนกฯ ได้เสนอหนังสือที่ต้องการได้ด้วย

ในด้านการจัดเก็บ แผนกวิชาส่วนใหญ่ที่จัดเก็บสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาไว้ในตู้หรือชั้นหนังสือในแผนกวิชา ได้แก่ แผนกวิชาจิตวิทยา บริหารการศึกษา มัธยมศึกษา สारตถศึกษา และโสตทัศนศึกษา ส่วนแผนกวิชาที่เหลือคือ แผนกวิชาประถมศึกษา พยาบาลศึกษา พลศึกษา และวิจัยการศึกษา จัดเป็นห้องสมุดแผนกวิชาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของห้องทำงานของแผนกฯ และเจ้าหน้าที่ดูแลทรัพยากรดังกล่าวคือ คณาจารย์ในแผนกวิชาเหล่านั้น

ในด้านบริการเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษานั้น ทุกแผนกวิชาให้ยืมทรัพยากรที่มีอยู่ ผู้มีสิทธิ์ได้รับบริการนี้คือ อาจารย์ทุกคนในคณะ และนิสิตเฉพาะที่เรียนวิชาของแผนกฯ ยกเว้นแผนกวิชาพลศึกษาและสาร์ตถศึกษา ซึ่งให้บริการแก่อาจารย์และนิสิตทุกคนในคณะ

ในด้านปริมาณสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาของแผนกวิชานั้น จากการสำรวจปรากฏว่า แผนกวิชาประถมศึกษา มีสิ่งพิมพ์มากที่สุดคือ มีหนังสือภาษาไทย 1,500 เล่ม หนังสือภาษาต่างประเทศ 500 เล่ม และวารสารภาษาไทย 50 รายชื่อ ส่วนแผนกโสตทัศนศึกษาไม่มีสิ่งพิมพ์เลย (โปรดดูรายละเอียดในตารางที่ 3.21)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.21 จำนวนสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาของแผนกวิชาในคณะครุศาสตร์

แผนกวิชา สิ่งพิมพ์และวัสดุ	จิตวิทยา	บริหาร- การศึกษา	ประถมศึกษา	พยาบาล ศึกษา	พลศึกษา	มัธยมศึกษา	วิจัยการศึกษา	ศึกษาศาสตร์	โสตทัศน- ศึกษา
หนังสือภาษาไทย	5	30	1500	100	100	100	374	25	-
หนังสือภาษาต่างประเทศ	28	80	500	400	250	131	403	50	-
วารสารภาษาไทย	43	-	50	2	5	-	XXX	1	-
วารสารภาษาต่างประเทศ	81	-	-	3	3	-	XXX	2	-
หนังสือพิมพ์ภาษาไทย	-	-	-	-	5	-	-	-	-
หนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ	-	-	-	-	1	-	-	-	-
วิทยานิพนธ์	200	50	200	200	100	15	1074	-	-
สไลด์	-	-	825	200	100	-	-	-	-
เครื่องฉายสไลด์	1	-	4	1	1	-	-	-	4
ภาพยนตร์	1	-	93	-	2	-	-	-	-
เครื่องฉายภาพยนตร์	-	-	3	1	-	-	-	-	3
เทปบันทึกเสียง	4	-	15	-	20	-	-	236	-
เครื่องบันทึกเสียง	1	-	1	-	2	-	5	-	2

ตารางที่ 3.21 จำนวนสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาของแผนกวิชาในคณะศึกษาศาสตร์ (ต่อ)

สิ่งพิมพ์และวัสดุ	แผนกวิชา จิตวิทยา	บริหาร- การศึกษา	ประถมศึกษา	พยาบาล ศึกษา	พลศึกษา	มัธยมศึกษา	วิจัยการศึกษา	สารัตถศึกษา	โสตทัศน- ศึกษา
แผ่นเสียง	-	-	13	-	25	-	-	-	-
เครื่องเล่นแผ่นเสียง	1	-	-	-	2	-	-	2	1
เครื่องอ่านฟิล์มสตริป	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Overhead Projector	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Opaque Projector	-	-	-	-	-	-	-	-	3

XXX ไม่ระบุจำนวน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะทันตแพทยศาสตร์

คณะทันตแพทยศาสตร์ ประกอบด้วยแผนกวิชา 15 แผนกวิชาคือ แผนกวิชากายวิภาคศาสตร์ จุลชีววิทยา ชีวเคมี ทันตกรรมจัดฟัน ทันตกรรมชุมชน ทันตกรรมประดิษฐ์ ทันตกรรมสำหรับเด็ก ทันตกรรมหัตถการ ปริทันตวิทยา พยาชีววิทยา เภสัชวิทยา รังสีวิทยา เวชศาสตร์ช่องปาก ศัลยศาสตร์ และสรีรวิทยา ในจำนวนแผนกวิชาทั้งหมดนี้มีเพียง 4 แผนกวิชาที่ไม่มีการจัดเก็บสิ่งพิมพ์และวัสดุ ประกอบการศึกษาไว้ในแผนกฯ คือ แผนกวิชาชีวเคมี เภสัชวิทยา รังสีวิทยา และศัลยศาสตร์

ส่วนแผนกวิชาที่มีสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาได้รับงบประมาณในการซื้อจากงบประมาณแผ่นดิน เงินจัดสรรจากคณะ เงินจัดสรรจากบัณฑิตวิทยาลัย เงินบริจาค และรายได้จากการให้บริการ

ผู้มีส่วนในการเลือกทรัพยากรดังกล่าวคือ หัวหน้าแผนกวิชาและคณาจารย์ในแผนกฯ แผนกวิชาจุลชีววิทยา ทันตกรรมชุมชน และทันตกรรมสำหรับเด็กได้เปิดโอกาสให้นิสิตเสนอหนังสือที่ต้องการด้วย

ในด้านการจัดเก็บ แผนกวิชาเกือบทั้งหมดจัดเก็บสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาไว้ในตู้หรือชั้นเก็บอยู่ในแผนกวิชา ยกเว้นแผนกวิชาสรีรวิทยาซึ่งจัดเป็นห้องสมุดแผนกวิชาโดยแยกเป็นห้องต่างหาก ผู้ที่มีหน้าที่ดูแลทรัพยากรเหล่านี้ของแผนกวิชาต่าง ๆ คือ คณาจารย์ในแผนกวิชา นอกจากแผนกวิชาทันตกรรมหัตถการ ซึ่งมีเจ้าหน้าที่เป็นผู้ดูแล

ทุกแผนกวิชาให้คณาจารย์ในแผนกฯ ยืมทรัพยากรที่มีอยู่ ยกเว้นแผนกวิชาจุลชีววิทยา ทันตกรรมหัตถการ และปริทันตวิทยา ซึ่งให้บริการแก่อาจารย์ในแผนกวิชาและนิสิตที่เรียนวิชาของแผนกวิชาด้วย ส่วนแผนกวิชาทันตกรรมสำหรับเด็กและสรีรวิทยา ให้บริการแก่อาจารย์ทุกคนในคณะ และแผนกวิชาทันตกรรมชุมชนให้บริการแก่อาจารย์และนิสิตทุกคนในคณะตลอดจนหน่วยราชการและโรงพยาบาลทั่วไปด้วย

จากการสำรวจปริมาณสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาของแผนกวิชาปรากฏว่า แผนกวิชาทันตกรรมชุมชนมีหนังสือภาษาไทยมากที่สุด (40 เล่ม) แผนกวิชากายวิภาคศาสตร์ มีหนังสือภาษาต่างประเทศมากที่สุด (200 เล่ม) และแผนกวิชาทันตกรรมประดิษฐ์ไม่มีสิ่งพิมพ์เลย มีเพียงสไลด์ 2,000 แผ่น และเครื่องฉายสไลด์ 2 เครื่อง (โปรดดูรายละเอียดในตารางที่ 3.22)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.22 จำนวนสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาของแผนกวิชาในคณะทันตแพทยศาสตร์

สิ่งพิมพ์และวัสดุ	แผนกวิชา	กายวิภาค ศาสตร์	จุลชีววิทยา	ทันตกรรม	ทันตกรรม	ทันตกรรม	ทันตกรรม	ทันตกรรม	ปริทันต- วิทยา	พยาธิวิทยา	เวชศาสตร์-	สรีรวิทยา
				จัดฟัน	ชุมชน	ประดิษฐ์	สำหรับเด็ก	หัตถการ			ช่องปาก	
หนังสือภาษาไทย	-	-	5	-	40	-	-	15	20	2	15	3
หนังสือภาษาต่างประเทศ	200	-	95	45	30	-	8	40	50	10	45	10
วารสารภาษาไทย	-	-	4	1	3	-	1	10	3	-	5	3
วารสารภาษาต่างประเทศ	-	-	-	1	1	-	4	2	3	-	3	1
หนังสือพิมพ์ภาษาไทย	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-
วิทยานิพนธ์	-	-	-	-	-	-	-	2	3	-	-	-
สไลด์	1000	-	400	400	200	2000	200	200	300	200	-	100
เครื่องฉายสไลด์	1	-	1	1	5	2	-	1	1	1	1	1
ภาพยนตร์	-	-	-	-	8	-	-	-	1	-	-	2
เทปบันทึกเสียง	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-
เครื่องบันทึกเสียง	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-
เครื่องอ่านไมโครฟิล์ม	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Overhead Projector	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1

คณะแพทยศาสตร์

คณะแพทยศาสตร์ประกอบด้วยแผนกวิชา 20 แผนกวิชาคือ กายวิภาคศาสตร์ กุมารเวช-
ศาสตร์ จักษุวิทยา จิตเวชศาสตร์ จุลชีววิทยา ชีวเคมี นิติเวชศาสตร์ พาราสัตววิทยา พยาธิวิทยา
เภสัชวิทยา รังสีวิทยา วิสัญญีวิทยา เวชศาสตร์ชั้นสูง เวชศาสตร์ป้องกันและสังคม ศัลยศาสตร์
ศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์และกายภาพบำบัด สรีรวิทยา สุนัขศาสตร์นรีเวชวิทยา โสตนาสิกการังษวิทยา
และอายุรศาสตร์ ในจำนวนแผนกวิชาทั้งหมดนี้มี 7 แผนกวิชาที่ไม่มีสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษา
ของแผนกวิชาคือ แผนกวิชาจุลชีววิทยา ชีวเคมี เภสัชวิทยา วิสัญญีวิทยา เวชศาสตร์ชั้นสูง สรีร-
วิทยา และอายุรศาสตร์

แผนกวิชาต่าง ๆ ที่มีสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษา ได้รับงบประมาณในการซื้อจาก
งบประมาณแผ่นดิน เงินจัดสรรจากคณะ และเงินบริจาค

ผู้มีส่วนในการเลือกทรัพยากรดังกล่าวได้แก่ หัวหน้าแผนกวิชาและคณาจารย์ในแผนกฯ
ส่วนแผนกวิชาที่เปิดโอกาสให้นิสิตเสนอหนังสือที่ต้องการด้วยคือ แผนกวิชาจักษุวิทยาและจิตเวชศาสตร์

ในด้านการจัดเก็บนั้น ได้มีการจัดเก็บอยู่ 3 วิธีคือ

1. จัดห้องสมุดแผนกวิชาแยกเป็นห้องต่างหาก ได้แก่ แผนกวิชานิติเวชศาสตร์ เวช-
ศาสตร์ป้องกันและสังคม สุนัขศาสตร์นรีเวชวิทยา และโสตนาสิกการังษวิทยา
2. จัดห้องสมุดแผนกวิชาเป็นส่วนหนึ่งของห้องทำงานของแผนกฯ ได้แก่ แผนกวิชากุมาร
เวชศาสตร์ จักษุวิทยา จิตเวชศาสตร์ พาราสัตววิทยา ศัลยศาสตร์ และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์และ
กายภาพบำบัด
3. จัดไว้ในตู้หรือชั้นเก็บอยู่ในแผนกวิชา ได้แก่ แผนกวิชากายวิภาคศาสตร์ พยาธิวิทยา
และรังสีวิทยา

ผู้ที่มีหน้าที่ดูแลทรัพยากรประกอบการศึกษาเหล่านี้ของแผนกวิชาส่วนใหญ่คือ คณาจารย์ที่
แผนกวิชามอบหน้าที่ให้ เป็นผู้ดูแล ยกเว้นแผนกวิชาจักษุวิทยา จิตเวชศาสตร์ ศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์
และกายภาพบำบัด และโสตนาสิกการังษวิทยา ซึ่งมีเจ้าหน้าที่เป็นผู้ดูแล

ทุกแผนกวิชาได้ให้บริการที่เกี่ยวกับสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาคือ ให้พิมพ์วิทยากรตั้งกล่าว ยกเว้นแผนกวิชาปาราสิตรวิทยาซึ่งไม่มีบริการให้พิมพ์แต่มีบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า แต่มีรายละเอียดของการให้บริการต่างกันคือ แผนกวิชาจักษุวิทยาและปาราสิตรวิทยาให้บริการแก่อาจารย์และนิสิตทุกคนในคณะ แผนกวิชาจุลชีววิทยาให้บริการแก่อาจารย์ทุกคนในคณะ แผนกวิชานิติเวชศาสตร์และพยาธิวิทยาให้บริการแก่อาจารย์ทุกคนในคณะและนิสิตที่เรียนวิชาของแผนกวิชา แผนกวิชารังสีวิทยาให้บริการเฉพาะคณาจารย์ในแผนกวิชา ส่วนแผนกวิชาอื่น ๆ ที่เหลือให้บริการเฉพาะคณาจารย์ในแผนกวิชาและนิสิตที่เรียนวิชาของแผนกวิชาเท่านั้น

ในด้านปริมาณสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาของแผนกวิชานั้น จากการสำรวจปรากฏว่า แผนกวิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคมมีหนังสือภาษาไทยมากที่สุด (50 เล่ม) แผนกวิชากุมารเวชศาสตร์มีหนังสือภาษาต่างประเทศมากที่สุด (310 เล่ม) และแผนกวิชาส่วนใหญ่ ยกเว้นศัลยศาสตร์ มีสไลด์เพื่อใช้ประกอบการศึกษา (โปรดดูรายละเอียดในตารางที่ 3.23)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.23 จำนวนสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาของแผนกวิชาในคณะแพทยศาสตร์

สิ่งพิมพ์และวัสดุ	แผนกวิชา	กายวิภาคศาสตร์	กุมารเวชศาสตร์	จิตเวช- จักษุวิทยา	นิติเวชศาสตร์	ปรสิตวิทยา	พยาธิวิทยา	รังสีวิทยา	เวชศาสตร์ป้องกันและสังคม	ศัลยศาสตร์
หนังสือภาษาไทย	-	45	1	1	33	10	-	XXX	50	4
หนังสือภาษาต่างประเทศ	130	310	3	4	246	80	72	XXX	250	60
วารสารภาษาไทย	-	-	3	10	10	7	-	XXX	5	-
วารสารภาษาต่างประเทศ	-	-	5	-	-	6	-	XXX	5	9
หนังสือพิมพ์ภาษาไทย	-	3	-	2	1	-	-	-	3	2
หนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
วิทยานิพนธ์	-	-	-	-	5	-	-	-	-	2
รูปภาพ	80	-	-	-	-	60	-	-	-	-
สไลด์	800	30	1200	20	500	400	1000	XXX	300	-
เครื่องฉายสไลด์	1	2	1	-	1	-	2	-	-	1
ภาพยนตร์	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-
เครื่องฉายภาพยนตร์	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
เทปบันทึกเสียง	-	1	-	4	-	-	-	-	10	-
เครื่องบันทึกเสียง	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Overhead Projector	-	-	1	-	-	-	-	-	1	2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.23 จำนวนสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาของแผนกวิชาในคณะแพทยศาสตร์ (ต่อ)

สิ่งพิมพ์และวัสดุ	แผนกวิชา	สัตวศาสตร์ ออโรโฮปติกส์ และกายภาพบำบัด	สุติศาสตร์ นรีเวชวิทยา	โสตนาสิก ลาริงซ์วิทยา
	หนังสือภาษาไทย		2	3
หนังสือภาษาต่างประเทศ		15	20	24
วารสารภาษาไทย		-	-	-
วารสารภาษาต่างประเทศ		5	6	-
หนังสือพิมพ์ภาษาไทย		3	-	-
หนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ		1	-	-
วิทยานิพนธ์		-	3	-
รูปภาพ		-	-	-
สไลด์		2000	600	150
เครื่องฉายสไลด์		1	4	1
ภาพยนตร์		-	5	1
เครื่องฉายภาพยนตร์		-	2	-
เทปบันทึกเสียง		10	-	-
เครื่องบันทึกเสียง		2	-	1
Overhead Projector		-	3	+

XXX ไม่ระบุจำนวน

คณะ เกษตรศาสตร์

คณะ เกษตรศาสตร์ ประกอบด้วยแผนกวิชา 10 แผนกวิชาคือ จุลชีววิทยา ชีวเคมี เกษตรกรรม เกษตรเคมี เกษตรพฤกษศาสตร์ เกษตรวิทยา เกษตรเวช เกษตรอุตสาหกรรม สรีรวิทยา และอาหารเคมี ในจำนวนแผนกวิชาทั้งหมดนี้มีเพียงแผนกวิชาเดียวที่ไม่มีสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาคือ แผนกวิชาชีวเคมี

แผนกวิชาต่าง ๆ ที่มีหนังสือและวัสดุประกอบการศึกษาได้รับงบประมาณในการซื้อทรัพยากรเหล่านี้จากงบประมาณแผ่นดิน เงินจัดสรรจากคณะ เงินจัดสรรจากบัณฑิตวิทยาลัย และเงินบริจาค

ผู้มีส่วนในการเลือกทรัพยากรดังกล่าวได้แก่ หัวหน้าแผนกวิชาและคณาจารย์ในแผนกวิชา เกษตรเวชและสรีรวิทยานั้น เปิดโอกาสให้นิสิตที่เรียนวิชาของแผนกวิชาเสนอหนังสือที่ต้องการด้วย

ในด้านการจัดเก็บ แผนกวิชาเกือบทั้งหมดจัดเก็บสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาไว้ในตู้หรือชั้นหนังสือเก็บอยู่ในแผนกวิชา ยกเว้นแผนกวิชาสรีรวิทยาซึ่งจัดห้องสมุดแผนกวิชาเป็นส่วนหนึ่งของห้องทำงานของแผนกฯ และผู้มีหน้าที่ดูแลทรัพยากรดังกล่าวของทุกแผนกวิชาคือคณาจารย์ในแผนกเหล่านั้น

รายละเอียดเกี่ยวกับให้บริการสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาคือ แผนกวิชาต่าง ๆ ยกเว้นแผนกวิชาอาหารเคมีให้ยืมทรัพยากรที่มีอยู่ นอกจากนี้แผนกวิชาจุลชีววิทยา เกษตรเวช เกษตรอุตสาหกรรม และอาหารเคมี ยังให้บริการด้านตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าอีกด้วย บริการต่าง ๆ เหล่านี้แผนกวิชาจุลชีววิทยา เกษตรเวช สรีรวิทยา และอาหารเคมีให้บริการแก่อาจารย์และนิสิตทุกคนในคณะ แผนกวิชาเกษตรเคมี เกษตรวิทยา และ เกษตรอุตสาหกรรม ให้บริการแก่อาจารย์ทุกคนในคณะ ส่วนแผนกวิชาเกษตรกรรมและ เกษตรพฤกษศาสตร์ ให้บริการเฉพาะคณาจารย์ในแผนกวิชาและนิสิตที่เรียนวิชาของแผนกวิชาเท่านั้น

ในด้านปริมาณสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาของแผนกวิชานั้น จากการสำรวจปรากฏว่า แผนกวิชาจุลชีววิทยามีหนังสือมากที่สุดคือ มีหนังสือภาษาไทย 52 เล่ม และภาษาต่างประเทศ

215 เล่ม ส่วนแผนกริชาเภสัชเวชมีสไลด์มากที่สุดคือ 2,000 แผ่น (โปรดดูรายละเอียดในตารางที่ 3.24)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.24 จำนวนสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาของแผนกวิชาในคณะ เกษตรศาสตร์

สิ่งพิมพ์และวัสดุ	แผนกวิชา		เกษตรศาสตร์				เกษตร		อาหารเคมี
	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	เกษตรกรรม	เกษตรเคมี	เกษตร-พฤกษศาสตร์	เกษตรวิทยา	เกษตรเขต	เกษตร-อุตสาหกรรม	สัตววิทยา	
หนังสือภาษาไทย	52	10	-	-	24	-	3	20	10
หนังสือภาษาต่างประเทศ	215	20	30	15	95	41	10	150	200
วารสารภาษาไทย	-	-	-	-	-	-	2	3	3
วารสารภาษาต่างประเทศ	-	-	-	-	-	-	-	1	-
วิทยานิพนธ์	5	6	5	10	10	10	3	30	30
สไลด์	620	-	50	-	-	2000	-	700	-
เครื่องฉายสไลด์	1	-	-	-	1	1	-	1	-
ภาพยนตร์	-	-	-	-	-	8	-	-	-
เทปบันทึกเสียง	-	-	-	-	-	6	-	-	-
เครื่องบันทึกเสียง	-	-	-	-	1	1	-	-	-
เครื่องเขียนภาพ	-	-	-	-	-	1	-	-	10

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะวิทยาศาสตร์

คณะวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วยแผนกวิชา 12 แผนกวิชาคือ คณิตศาสตร์ เคมี เคมีเทคนิค จุลชีววิทยา ชีวเคมี ชีววิทยา ธรณีวิทยา พฤกษศาสตร์ ฟิสิกส์ วัสดุศาสตร์ วิทยาศาสตร์ทั่วไป และ วิทยาศาสตร์ทางทะเล แผนกวิชาเกือบทั้งหมดมีห้องสมุดของตนเอง ยกเว้นแผนกวิชาจุลชีววิทยา ซึ่งมีเพียงตู้หนังสือเก็บอยู่ในแผนกวิชาเท่านั้น แผนกวิชาต่าง ๆ เหล่านี้ได้รับงบประมาณในการซื้อทรัพยากรห้องสมุดจากงบประมาณแผ่นดิน เงินจัดสรรจากคณะ เงินจัดสรรจากบัณฑิตวิทยาลัย และ เงินบริจาค

สำหรับผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลทรัพยากรห้องสมุด ทั่วทุกแผนกวิชา คือ คณาจารย์ในแผนกวิชา บางแผนกฯ มีเจ้าหน้าที่เป็นผู้ช่วยดูแลห้องสมุดด้วย ได้แก่ แผนกวิชาธรณีวิทยา พฤกษศาสตร์ วัสดุศาสตร์ คณิตศาสตร์ เคมี เคมีเทคนิค ชีวเคมี และชีววิทยา ส่วนแผนกวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไปมีเจ้าหน้าที่ดูแลห้องสมุด

ห้องสมุดแผนกวิชาได้ให้บริการต่าง ๆ ดังนี้คือ ทุกแห่งให้บริการยืมทรัพยากรห้องสมุด ที่มีอยู่ นอกจากนี้ห้องสมุดแผนกวิชาคณิตศาสตร์ เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ และวิทยาศาสตร์ทั่วไปให้บริการหนังสือจอง ส่วนแผนกวิชาชีววิทยาให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าและบริการถ่ายเอกสาร บริการเหล่านี้ห้องสมุดส่วนใหญ่จัดให้แก่อาจารย์และนิสิตทุกคนในคณะ ยกเว้นแผนกวิชาจุลชีววิทยาและชีวเคมีให้บริการเฉพาะคณาจารย์ในแผนกวิชา ส่วนห้องสมุดแผนกวิชาฟิสิกส์และวิทยาศาสตร์ทางทะเลให้บริการแก่บุคคลภายนอกด้วย

ในด้านปริมาณทรัพยากรห้องสมุดนั้น จากการสำรวจปรากฏว่า ห้องสมุดแผนกวิชาชีววิทยามีหนังสือภาษาไทยมากที่สุด (77 เล่ม) แผนกวิชาฟิสิกส์มีหนังสือภาษาต่างประเทศมากที่สุด (5,643 เล่ม) ห้องสมุดแผนกวิชาส่วนใหญ่ไม่มีโสตทัศนวัสดุและอุปกรณ์ (โปรดดูรายละเอียดในตารางที่ 3.25)

ตารางที่ 3.25 จำนวนสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาของแผนกวิชาในคณะวิทยาศาสตร์

แผนกวิชา สิ่งพิมพ์และวัสดุ	แผนกวิชา										วิทยาศาสตร์	วิทยาศาสตร์
	คณิตศาสตร์	เคมี	เคมีเทคนิค	จุลชีววิทยา	ชีวเคมี	ชีววิทยา	ธรณีวิทยา	พฤกษศาสตร์	ฟิสิกส์	วัสดุศาสตร์	ทั่วไป	ทางทะเล
หนังสือภาษาไทย	47	-	-	-	10	77	10	30	40	-	15	15
หนังสือภาษาต่างประเทศ	4802	2400	2532	47	600	3127	2187	1600	5643	500	1300	420
วารสารภาษาไทย	10	-	2	-	1	44	5	2	-	-	-	100
วารสารภาษาต่างประเทศ	85	22	16	15	10	122	37	25	59	39	22	120
หนังสือพิมพ์ภาษาไทย	-	-	-	-	1	1	2	-	-	-	-	-
หนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
วิทยานิพนธ์	95	30	10	-	23	145	6	120	-	-	3	12
แผ่นใส	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50
ไลต์	-	-	-	-	300	700	-	1000	-	-	-	50
เครื่องฉายสไลด์	-	-	-	-	1	2	1	-	-	-	-	1
ภาพยนตร์	-	-	-	-	2	-	2	8	-	-	-	-
เครื่องฉายภาพยนตร์	-	-	-	-	1	3	-	1	-	-	-	-
เครื่องบันทึกเสียง	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Overhead Projector	-	-	1	-	-	2	1	1	-	-	-	-

คณะวิศวกรรมศาสตร์

คณะวิศวกรรมศาสตร์ ประกอบด้วยแผนกวิชา 11 แผนกวิชาคือ นิวเคลียร์เทคโนโลยี วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ วิศวกรรมเคมี วิศวกรรมเครื่องกล วิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกรรมโยธา วิศวกรรมโลหการ วิศวกรรมสำรวจ วิศวกรรมสุขาภิบาล วิศวกรรมเหมืองแร่ และวิศวกรรมอุตสาหการ ทุกแผนกวิชาต่างมีสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาโดยได้รับงบประมาณจาก เงินจัดสรรจากคณะ เงินจัดสรรจากบัณฑิตวิทยาลัย และเงินบริจาค

ผู้มีส่วนในการเลือกทรัพยากรดังกล่าวคือ หัวหน้าแผนกวิชาและคณาจารย์ในแผนกฯ แผนกวิชาที่เปิดโอกาสให้นิสิตเสนอหนังสือที่ต้องการคือ แผนกวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ วิศวกรรมเคมี วิศวกรรมโลหการ วิศวกรรมสุขาภิบาล และวิศวกรรมอุตสาหการ

ในด้านการจัดเก็บ มีการจัดเก็บอยู่ 3 วิธีคือ

1. จัดห้องสมุดแผนกวิชาแยก เป็นห้องต่างหาก ได้แก่ แผนกวิชานิวเคลียร์เทคโนโลยี วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ วิศวกรรมเคมี วิศวกรรมเครื่องกล วิศวกรรมสำรวจ และวิศวกรรมอุตสาหการ
2. จัดห้องสมุดแผนกวิชา เป็นส่วนหนึ่งของห้องทำงานของแผนกฯ ได้แก่ แผนกวิชาวิศวกรรมเหมืองแร่
3. จัดไว้ในตู้หรือชั้นเก็บอยู่ในแผนกวิชา ได้แก่ แผนกวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกรรมโยธา วิศวกรรมโลหการ และวิศวกรรมสุขาภิบาล

ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาของแผนกวิชาต่าง ๆ คือ คณาจารย์ในแผนกวิชา ยกเว้นแผนกวิชานิวเคลียร์เทคโนโลยีซึ่งมอบหมายให้เจ้าหน้าที่เป็นผู้ดูแล แผนกวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ วิศวกรรมโลหการและวิศวกรรมสุขาภิบาล มอบให้คณาจารย์ในแผนกวิชาเป็นผู้ดูแลโดยมีเจ้าหน้าที่เป็นผู้ช่วย ส่วนแผนกวิชาวิศวกรรมเคมีมอบให้คณาจารย์ในแผนกวิชาและกรรมการชมรมวิศวกรรมเคมี (นิสิต) เป็นผู้ดูแล

แผนกวิชาให้บริการเกี่ยวกับทรัพยากรดังกล่าวคือ ทุกแผนกวิชาให้ยืมสิ่งพิมพ์และวัสดุที่มีอยู่ นอกจากนี้แผนกวิชานิวเคลียร์เทคโนโลยีและวิศวกรรมโลหการให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า และแผนกวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ให้บริการหนังสือจองตัวยืม ส่วนรายละเอียดในการให้บริการต่างกัน คือแผนกวิชานิวเคลียร์เทคโนโลยี วิศวกรรมเคมีและวิศวกรรมโลหการให้บริการแก่อาจารย์และนิสิตทุกคนในคณะ แผนกวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์และวิศวกรรมไฟฟ้า ให้บริการแก่คณาจารย์ในแผนกวิชาและนิสิต เฉพาะที่เรียนวิชาของแผนกวิชา แผนกวิชาวิศวกรรมสุขาภิบาล และวิศวกรรมอุตสาหกรรมให้บริการแก่อาจารย์ทุกคนในคณะและนิสิต เฉพาะที่เรียนวิชาของแผนกวิชา ส่วนแผนกวิชาวิศวกรรมเครื่องกล วิศวกรรมโยธา วิศวกรรมสำรวจ และวิศวกรรมเหมืองแร่ให้บริการเฉพาะคณาจารย์ในแผนกวิชา

ในด้านปริมาณสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษานั้น จากการสำรวจปรากฏว่าแผนกวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์มีสิ่งพิมพ์มากที่สุดคือ มีหนังสือภาษาไทย 298 เล่ม หนังสือภาษาต่างประเทศ 1,398 เล่ม วารสารภาษาไทย 14 รายชื่อ วารสารภาษาต่างประเทศ 24 รายชื่อ หนังสือพิมพ์ภาษาไทย 2 ชื่อเรื่อง และหนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ 1 ชื่อเรื่อง ส่วนแผนกวิชาที่มีโสตทัศนวัสดุและอุปกรณ์นั้นมีเพียง 6 แผนกวิชาคือ วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ วิศวกรรมเครื่องกล วิศวกรรมโลหการ วิศวกรรมสำรวจ วิศวกรรมเหมืองแร่ และวิศวกรรมอุตสาหกรรม (โปรดดูรายละเอียดในตารางที่ 3.26)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.26. จำนวนสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาของแผนกวิชาในคณะวิศวกรรมศาสตร์

สิ่งพิมพ์และวัสดุ	แผนกวิชา	นิวเคลียร์ เทคโนโลยี	วิศวกรรม คอมพิวเตอร์	วิศวกรรม เคมี	วิศวกรรม เครื่องกล	วิศวกรรม ไฟฟ้า	วิศวกรรม โยธา	วิศวกรรม โลหการ	วิศวกรรม สำรวจ	วิศวกรรม สุขาภิบาล	วิศวกรรม เหมืองแร่	วิศวกรรม อุตสาหกรรม
หนังสือภาษาไทย	-	298	20	-	-	-	1	3	XXX	20	20	
หนังสือภาษาต่างประเทศ	300	1398	200	100	500	100	50	4	XXX	-	300	
วารสารภาษาไทย	-	14	1	5	-	-	6	1	XXX	1	-	
วารสารภาษาต่างประเทศ	10	24	2	10	-	-	-	3	XXX	15	3	
หนังสือพิมพ์ภาษาไทย	-	2	-	-	-	-	2	1	-	-	-	
หนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
วิทยานิพนธ์	50	32	10	20	50	200	XXX	-	XXX	-	5	
สไลด์	-	420	-	-	-	-	XXX	40	-	400	-	
เครื่องฉายสไลด์	-	1	-	-	-	-	XXX	1	-	1	-	
ภาพยนตร์	-	-	-	8	-	-	-	3	-	5	3	
เครื่องฉายภาพยนตร์	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	
เทปบันทึกเสียง	-	14	-	-	-	-	XXX	-	-	-	-	
เครื่องบันทึกเสียง	-	2	-	-	-	-	XXX	-	-	1	-	
Overhead Projector	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	

XXX ไม่ระบุจำนวน

คณะสัตวแพทยศาสตร์

คณะสัตวแพทยศาสตร์ ประกอบด้วยแผนกวิชา 8 แผนกวิชาคือ กายวิภาคศาสตร์ พยาธิวิทยา เภสัชวิทยา ศัลยศาสตร์ สรีรวิทยา สัตวบาล สุนัขศาสตร์-เรณูเวชวิทยา และอายุรศาสตร์ ในจำนวน 8 แผนกวิชานี้ มีเพียงแผนกวิชาเดียวเท่านั้นที่ไม่มีสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาคือ แผนกวิชาสุนัขศาสตร์-เรณูเวชวิทยา

แผนกวิชาต่าง ๆ ที่มีสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาได้รับงบประมาณในการซื้อจากงบประมาณแผ่นดิน เงินจัดสรรจากคณะ เงินบริจาค และรายได้ของแผนกวิชา

ผู้มีส่วนในการเลือกทรัพยากรของแผนกวิชาคือ หัวหน้าแผนกวิชาและคณาจารย์ในแผนกสำหรับแผนกวิชาพยาธิวิทยานั้น นอกจากคณาจารย์ในแผนกวิชาแล้ว คณะกรรมการประจำคณะยังมีส่วนในการเลือกด้วย

ในด้านการจัดเก็บ ทุกแผนกวิชาจัดเก็บแบบเดียวกันหมดคือ จัดไว้ในตู้หรือชั้นหนังสือ เก็บอยู่ในแผนกวิชา และผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลคือคณาจารย์ในแผนกวิชา ส่วนแผนกวิชาสรีรวิทยาและสัตวบาล มอบให้คณาจารย์เป็นผู้ดูแลโดยมีเจ้าหน้าที่เป็นผู้ช่วย

แผนกวิชาได้ให้บริการเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาคือ ทุกแผนกวิชาให้บริการยืมทรัพยากรที่มีอยู่ ยกเว้นแผนกวิชาพยาธิวิทยาและอายุรศาสตร์ซึ่งไม่ได้จัดบริการให้ นอกจากนี้แผนกวิชากายวิภาคศาสตร์ ศัลยศาสตร์ สรีรวิทยา และสัตวบาล ยังให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าอีกด้วย บริการต่าง ๆ เหล่านี้แผนกวิชาส่วนใหญ่จัดให้แก่อาจารย์และนิสิตทุกคนในคณะ ยกเว้นแผนกวิชาศัลยศาสตร์และอายุรศาสตร์ซึ่งให้บริการเฉพาะคณาจารย์ในแผนกวิชาเท่านั้น

ในด้านปริมาณสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาของแผนกวิชานั้น จากการสำรวจปรากฏว่า แผนกวิชาต่าง ๆ มีทรัพยากรด้านนี้เป็นจำนวนน้อยมาก แผนกวิชาที่มีสิ่งพิมพ์มากที่สุดคือ กายวิภาคศาสตร์ ซึ่งมีหนังสือภาษาไทย 16 เล่ม ภาษาต่างประเทศ 25 เล่ม และแผนกวิชาอายุรศาสตร์ไม่มีสิ่งพิมพ์เลย ส่วนแผนกวิชาที่มีวัสดุและอุปกรณ์เป็นจำนวนมากคือ แผนกวิชาพยาธิวิทยาและอายุรศาสตร์ (โปรดดูรายละเอียดในตารางที่ 3.27)

ตารางที่ 3.27 จำนวนสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาของแผนกวิชาในคณะสัตวแพทยศาสตร์

สิ่งพิมพ์และวัสดุ	แผนกวิชา	กายวิภาค- ศาสตร์	วิทยาลัยสัตวแพทยศาสตร์					สัตวบาล	อายุรศาสตร์
			พยาธิวิทยา	เภสัชวิทยา	ศัลยศาสตร์	สรีรวิทยา	สัตวบาล		
หนังสือภาษาไทย		16	XXX	-	6	2	10	-	
หนังสือภาษาต่างประเทศ		25	XXX	8	-	10	5	-	
วารสารภาษาไทย		1	XXX	20	-	-	5	-	
วารสารภาษาต่างประเทศ		1	XXX	-	-	-	-	-	
วิทยานิพนธ์		-	XXX	-	2	-	2	-	
ทุนจำลอง		50	-	-	1000	-	-	-	
สไลด์		200	2000	-	1	-	300	4000	
เครื่องฉายสไลด์		1	3	-	5	1	1	1	
ภาพยนตร์		1	10	-	-	6	7	15	
เทปบันทึกเสียง		-	-	-	-	-	-	3	
เครื่องบันทึกเสียง		-	-	-	-	-	-	1	
Overhead Projector		1	2	-	-	-	1	-	

XXX ไม่ระบุจำนวน

คณะอักษรศาสตร์

คณะอักษรศาสตร์ ประกอบด้วยแผนกวิชา 10 แผนกวิชาคือ บรรณารักษศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ปรัชญา ภาษาตะวันตก ภาษาตะวันออก ภาษาไทย ภาษาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภูมิศาสตร์ และศิลปการละคร ในจำนวน 10 แผนกวิชานี้ แผนกวิชาที่ไม่มีสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาของแผนกวิชาคือ ภาษาศาสตร์และปรัชญา

แผนกวิชาต่าง ๆ ที่มีสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาของแผนกวิชาได้รับงบประมาณในการซื้อทรัพยากรเหล่านี้จากเงินจัดสรรจากคณะ และเงินจัดสรรจากบัณฑิตวิทยาลัย นอกจากนี้งบประมาณ 2 ประเภทนี้ แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ ได้รับสิ่งพิมพ์จากการแลกเปลี่ยนกับต่างประเทศ และแผนกวิชาภาษาตะวันออกยังได้รับเงินบริจาคอีกด้วย

ผู้มีส่วนในการเลือกทรัพยากรของแผนกวิชาคือ หัวหน้าแผนกวิชาและคณาจารย์ในแผนกฯ นอกจากนี้แผนกวิชาภาษาตะวันตกได้เปิดโอกาสให้นิสิตที่เรียนวิชาของแผนกวิชาได้เสนอหนังสือที่ต้องการ และแผนกวิชาภาษาไทยได้ให้อาจารย์พิเศษของแผนกวิชามีส่วนร่วมในการเลือกด้วย

ในด้านการจัดเก็บ แผนกวิชาส่วนใหญ่จัดเก็บสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาไว้ในตู้หรือชั้นเก็บไว้ในแผนกวิชา ยกเว้นแผนกวิชาภาษาตะวันออกซึ่งจัดห้องสมุดแผนกวิชาเป็นส่วนหนึ่งของห้องทำงานของแผนกฯ และแผนกวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งจัดเป็นห้องสมุดแผนกวิชาแยกไว้ต่างหาก ส่วนผู้ที่รับผิดชอบดูแลคือคณาจารย์ในแผนกวิชา ยกเว้นแผนกวิชาภาษาอังกฤษซึ่งมอบหมายให้นิสิตปริญญาโทที่ได้รับทุนบัณฑิตวิทยาลัย เป็นผู้ดูแลห้องสมุดของแผนกฯ

แผนกวิชาได้ให้บริการเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาคือ ทุกแผนกวิชาให้ยืมทรัพยากรที่มีอยู่ นอกจากนี้แผนกวิชาภาษาตะวันตกและภาษาไทย ยังให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าอีกด้วย บริการเหล่านี้แผนกวิชาส่วนใหญ่จัดให้แก่อาจารย์และนิสิตทุกคนในคณะ ยกเว้นแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์และประวัติศาสตร์ ซึ่งให้บริการแก่คณาจารย์ในแผนกวิชาและนิสิตที่เรียนวิชาของแผนกวิชา ส่วนแผนกวิชาศิลปการละครให้บริการแก่อาจารย์ทุกคนในคณะและนิสิตเฉพาะที่เรียนวิชาของแผนกวิชา

ในด้านปริมาณสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาของแผนกวิชานั้น จากการสำรวจปรากฏว่า แผนกวิชาภาษาไทยมีหนังสือภาษาไทยมากที่สุด (3,290 เล่ม) และแผนกวิชาภาษาตะวันออก มีหนังสือภาษาต่างประเทศมากที่สุด (3,986 เล่ม) แผนกวิชาส่วนใหญ่มีโสตทัศนวัสดุและอุปกรณ์น้อยมาก แผนกวิชาที่มีทรัพยากรประเภนี้มากคือ ภาษาตะวันตกและศิลปการละคร (โปรดดูรายละเอียดในตารางที่ 3.28)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.28 จำนวนสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาของแผนกวิชาในคณะอักษรศาสตร์

สิ่งพิมพ์และวัสดุ	แผนกวิชา	บรรณารักษ- ศาสตร์	ประวัติศาสตร์ ภาษาตะวันตก ภาษาตะวันออก ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภูมิศาสตร์ ศิลปการละคร						
			ประวัติศาสตร์	ภาษาตะวันตก	ภาษาตะวันออก	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	ภูมิศาสตร์	ศิลปการละคร
หนังสือภาษาไทย		10	550	15	352	3290	-	-	30
หนังสือภาษาต่างประเทศ		300	500	2300	3986	855	1000	50	20
วารสารภาษาไทย		-	-	-	23	21	1	-	-
วารสารภาษาต่างประเทศ		-	-	2	215	9	3	-	-
หนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ		-	-	2	2	-	-	-	-
วิทยานิพนธ์		80	65	34	11	71	15	-	-
แผนที่		-	-	-	-	-	-	200	-
สไลด์		100	-	90	-	-	-	-	100
เครื่องฉายสไลด์		-	-	1	-	-	-	-	-
เทปบันทึกเสียง		-	-	50	10	78	-	-	20
เครื่องบันทึกเสียง		-	-	1	-	1	-	-	1
แผ่นเสียง		-	-	25	-	-	-	-	3
เครื่องเล่นแผ่นเสียง		-	-	3	-	-	-	-	-
ฟิล์มสตริป		-	-	-	-	-	-	70	-
วีดีโอเทป		4	-	-	-	-	-	-	-

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปัญหา

จากการสำรวจสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาของแผนกวิชาปรากฏว่า ทุกแผนกวิชา
ประสบปัญหาต่าง ๆ ดังนี้คือ

1. งบประมาณไม่เพียงพอ และบางแผนกวิชาที่ไม่ได้รับงบประมาณซึ่งทำให้ไม่สามารถ
จัดหาทรัพยากรประกอบการสอนให้เพียงพอแก่ความต้องการของคณาจารย์ในแผนกวิชา
2. สถานที่ แผนกวิชาส่วนใหญ่ยังไม่มีสถานที่เก็บทรัพยากรทางด้านนี้เป็นอย่าง เป็นสัดส่วน
ยังต้องเก็บอยู่ในแผนกวิชาทำให้คับแคบและไม่สะดวกในการใช้
3. ครุภัณฑ์ เนื่องจากได้รับงบประมาณไม่เพียงพอ แผนกวิชาส่วนใหญ่จึงมีครุภัณฑ์ไม่
เพียงพอ เช่น มีตู้เก็บสิ่งพิมพ์และวัสดุประกอบการศึกษาน้อยมาก บางแผนกวิชา เช่น แผนกวิชาสัตว-
ศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ ใช้ตู้เอกสารของคณาจารย์ในแผนกวิชา เก็บสิ่งพิมพ์ของแผนกวิชา
เป็นต้น นอกจากนี้แผนกวิชาที่ไม่มีห้องสมุดแผนกวิชา ยังประสบปัญหาไม่มีโต๊ะเก้าอี้สำหรับนั่งอ่านหรือ
ใช้ทรัพยากรของแผนกวิชาอีกด้วย
4. บุคลากร แผนกวิชาต่าง ๆ ยังขาดบุคลากรที่จะทำหน้าที่ดูแลสิ่งพิมพ์และวัสดุประ-
กอบการศึกษาโดยเฉพาะ ผู้ทำหน้าที่ดูแลคือคณาจารย์ในแผนกวิชาซึ่งต้องทำงานด้านสอนอยู่แล้วจึงไม่
มีเวลาดูแลและจัดทรัพยากร เหล่านี้ได้เต็มที่ ส่วนแผนกวิชาที่มีเจ้าหน้าที่ เป็นผู้ดูแลหรือ เป็นผู้ช่วยอา-
จารย์ในการดูแล ก็เป็นบุคลากรซึ่งไม่มีวุฒิการศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์ ทำให้การจัดเก็บทรัพยากร
ยังไม่ถูกต้องตามแบบแผนที่ควร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย